

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-út.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 300 Lei.

Fél évre 150 Lei.

Negyed évre 75 Lei.

Havonta 25 Lei.

Hirdetések díjazás szerint
vételnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

Arad ellen.

(Az a háborusködés, ami hosszú ideje folyik már Ujaradnak Aradhoz való csatolása körül, egyetlen indító motívumra vezethető vissza: arra, hogy Ujarad fél az aradi közterhektől. Az *Aradi Közlöny* mai száma más helyen rámutat az ujaradi kérdés bonyodalmaira, itt tisztán ezzel a kikristályosodott, érett és biztos megállapításra szó ritkozunk: Ujarad, amely Arad közelségének, várososságának és kulturájának napfényében süt kérezik, most, hogy a hozzájuk való kapcsolása aktuálisá válik, tiltakozik. Tiltakozása persze egészen egyéni és merőben önző természetű. Indokolásul, — amit egy memorandumban még 1921-ben fejtegetett — a legkülönbözőbb ürügyeket sorakoztatja fel, csak a forró kását: az aradi közterhek viselését kerülgetői vátoasan. Temesvárnak is kára van ebből a csatlakozási tervből, — írja a memorandum, — halálos csapás ez Ujarad nagyközségére nézve, mert tönkre mennek, elvesznek és elkallódnak a már biztos bázisu ujaradi existenciáik, elpusztulnak a vállalatok, a földművelés és a kertgazdaság.

Itt meg kell állni egy pillanatra. Ujarad, nemcsak a község, de annak minden egyes polgára, munkása és földmivese; azt, hogy ma van existenciája, bázisa, vagyona, kulturája: éppen csakis Aradnak köszönheti. Munkásai Aradon keresik a kenyerüket, lakásait és épületeit aradi villanyfény sugározza világosra, földmunkásai és gazdái Aradra hozzák be terményeiket és eladásra szánt kertgazdasági produktumaikat. Ujarad Arad nélkül, egy jelentéktelen, szerény község, ellenben Arad Ujarad nélkül is csak az a kulturális és gazdasági gócpont marad, ami eddig volt. Aradnak nincs szüksége Ujaradra, Ujarad életképtelen lenne Arad nélkül. Arad nem követelte ezt az egyesítést, a kormány tervezte így és a kormány bizonyára tudta, hogy mit jelent Arad Ujaradnak. Nem is más ez az egész tiltakozás, memorandum-moskodás, mint a fafu felvonulása a város ellen. Ujarad felvonulásában azonban az a groteszk, hogy a felvonuló csoportok jólétét, gondtalanságát, existenciáját Arad teremtette meg. Ujaradnak kell a szomszédos, fejlődő, áldást napfényező város, de nem kell adó teher mellett, a polgári kötelességek egyforma mértékével mért viselése mellett. Kell Arad kulturája, ipari vállalkozásának és kereskedelmi életének ezer, a Maroson tulterjedő száza, de — ingyen. Hic Rhodus, hic salta. — Nem azért gazdagodtunk, fejlődöttünk és stabilizálódtunk ennyire Arad révén, hogy most csak a gyenge kamatait is visszatörleszthessük ennek a jómódnak, hanem azért, hogy továbbra is kamatmentesen fejlődjünk, élvezzük Arad közelsé-

gét és mindenféle nacionalista és közgazdasági kákan-csomót kereséssel megakadályozzuk ezt a friziót! Így véli ezt — Ujarad.

Mi másképpen látjuk e kérdést. Már csak azért is másképpen, mert jól tudjuk, hogy az ujaradi járásnak Aradmegyéhez való csatolása ellen nem esik kifogás odaát sem. Csak az ellen emelnek szót, hogy Ujarad Aradhoz csatolassék. A sok érv között nem utolsó érdekességül az sem, hogy „Arad Temesvárhoz hasonlítva igen kicsi és jelentéktelen” és hogy az átkapcsolás esetén Arad városára hárulnának Temesvár város feladatai, — s ezeknek a feladatoknak mi nem tudunk eleget tenni.

Átlátszó érvelés ez és mögötte bujkál a két igazi ok: a bánáti németiség decentralizációjának és az aradi közterhek viselésének kérdése. Arad, amely eddig minden járával táplálta Ujaradot, ráébredt jogaira Ujaraddal szemben. És ha Aradé a jog, Ujaradé a kötelesség. Az átszatolás esetén az alól kitérni éppen úgy nem lehet majd, mint ahogy az ujaradiak nem kerülnek el az aradi piacot, vagy nem vezetik házaikba — a temesvári villanydrótokat. Ujarad polgárai a kormány rendelkezésére valóra válása esetén ráébrednek majd, hogy városi lakósnak lenni nemcsak privilégiuma a Maros-jobbpartiaknak, de meg is fizetnek érte. A balpartiak is megfizetnek majd ezért a polgárjogért — az Arad révén szerzett vagyonokból.

NOTTURNO.*)

*A bársonyos sötét körülkarol,
Valahonnan lágy rózsákkal árad.**Mint kacsalábon forgó messzi
várat:**A holnapot úgy sejtem valahol ...**Az éjszaka, a szép szerelmes
asszony,**Halán dalól, mint paron zsongó
tenger,**Arról, miről a hangos nappal
nem mer...**S én engedem, hogy puhán simo-
gasson.**Aludj szívem becéző fátlyak ár-
nyán.**A nap kemény, kegyetlen mint a
márvány,**Az éj kegyelmes, ringató — hazug.**Selkem, te szállj csönd dédelgető
szárnyán:**Jgrétföldje, mint szűz holdszí-
várvány**Jár vágyaidnak szent aranykaput.*

*) Grallertné Martini Hilda most megjelent verseskötetéből.

Maximális árak Aradon és a megyében

(Ujaradon is maximálnak. — A prefektus a drágaság ellen.)

Az *Aradi Közlöny* foglalkozott a város és a megye vezetőségének azzal a tervével, hogy úgy Aradon, mint a megyében maximalálja az élelmiszer árakat. Dr. Robu János főpolgármester kijelentette munkatársunknak, hogy a maximális árak Aradon november 24-én, a megyében pedig november 20-án hatályon lépnek életbe. A főpolgármester elmondotta, hogy Georgescu János vezérfelügyelő, Arad város és megye delegált prefektusa érintkezésbe lépett Timisoara (Temesvár) prefektusával, aki hajlandó az ujaradi járásban életbe léptetni az aradmegyei maximális árakat. Ugyanis az az aggodalom merült fel, hogy az Aradhoz közel fekvő temesmegyei községekből a maximális miatt nem hoznak Aradra élelmiszert. A november 24-én Aradon életbeléptetendő maximális árak a következők:

Fehér kenyér főzlisztből 1 kg. 5.50, barna kenyér 3.50, egy kifli, zsemlye, percc — 50, fehér bab 1 kg. 7, 1 kg. rózsaburgonya 2.50, 1 kg. másminőségű burgonya 2. 1 db. tojás 1.50, fejleskáposzta 1 kg. 1.25, vágott káposzta 1 kg. 2, savanyu káposzta 1 kg. 3.50, karfiol 1 kg. 20, 1 darab karalábé — 40—50, 1 kg. hagyma 3.50, 1 kg. erdélyi és regáti vöröshagyma 2.75, 1 kg. fokhagyma 10, 1 kg. kelkáposzta 1.50, 1 kg. torna

8, egy levesre való zöldség 2, sárgarépa, petrezselyem 1 kg. 3, pesternák és zeller 1 kg. 3.50, tej 1 liter 4, tej 1 liter házhoz szállítva 4.50, tejfel literje 12, tehénturó 1 kg. 7—8, juhturó 1 kg. 18, pusztai vaj 1 kg. 40, tea vaj 1 kg. 50, préselt vaj 1 kg. 60, vörös paprika I. rendű 100, II. rendű 80, kóvér liba és ruca élősúlyban 1 kg. 25, sovány liba és ruca párja 90—120, tyúk és kakas élősúlyban párja 40—50, csirke nagyság szerint párja 30—40, liba és ruca levágva és tisztítva 25, aprólék 15, libaszir 60, libamáj 60 lei, körte I. minőségű 6, II. minőségű 4, III. minőségű 3, elsőrendű marhafűs 15, másodrendű 13, harmadrendű 11, borjúhús elsőrendű 16, másodrendű 14, juhús elsőrendű 12, másodrendű 10, növendék marha hus elsőrendű 12, másodrendű 10, disznóhús elsőrendű 26, másodrendű 24, olvasztott zsír 52, tepertő 22, főtt sonka 50, friss kolbász 28, füstölt kolbász 32, nyári szalámi 32, felvágott 24—28, hár 45, nyers szalonna 40, füstölt szalonna 16, csemege szalonna 50 lei kilogrammonként.

A vármegye részére megszabott maximális árak annyival olcsóbbak az aradi áraknál, hogy az élelmiszereknek a városba való szállítása kifizetődik a vállalkozók részére. A vármegye maximális árak a következők:

Cherchez la femme.

— Lukácsy Lajosnak „Esetek az életből” című könyvéből. —

Nem emlékezem biztosan, hogy Aradi Gerő, vagy Mosonyi Károly volt Aradon akkor a szinigazgató. De arra határozottan emlékezem, hogy a szini évad kitűnő volt, az előadások művészeti nivón állottak. A színház a szinügygyámolóit egyesület égisze alatt állott, amelynek elnöke a nagyműveltségű báró Bánhidly Béla volt, aki később egyik miniszteriumban államtitkár lett. Nagy érdeme volt, hogy az előadások kitűnőek voltak. Egy Budapestről ide szakadt mánást, az ifj. báró H. Józsefet, aki akkor Aradon lakott, állítólag a szép primadonna gyönyörű szőke haja vonzotta ide. Már pedig közismert dolog, hogy egy vékony női hajsza jobban köti a szerelmes férfit, mint a karvastagságu vaslánc.

H. báró elegáns, kedves, nagyműveltségű és a félvilágot beutazott férfiú volt, kedves, előzékeny modoráért mindenütt szerették és a nők annyira becézték, hogy csak Pipi bárónak nevezték. Nemcsoda, hogy nagyon szerette a szinpadot, egész idejét ott töltötte. Az igazgató, a rendezők végtelen hálások voltak

vele szemben, mert tapasztalatait a színházi próbákön értékesítette és legtöbbször az ő utasítása szerint mentek a darabok, amivel a közönség végtelenül meg volt elégedve. A szinpartoló egyesület és a színház igazgatója egy első emeleti díszpályt ajánlottak fel neki hálájuk jeléül fáradsága fejében, amit ő azonban nem fogadott el, szerényen meghuzta magát egy földszinti kis pályában, amelynek bérlete árát duplán fizette meg, — mondván, hogy a szinigazgatóknak úgy sincs soha pénzük. A színészetnek valóban Mentora volt és a pillanatnyi pénzzavarban szenvedő színészek és színésznők állandó kisegítője.

Ritka hét volt, amelynem vendégszerepelt egy budapesti, vagy külföldi művész, vagy művész, akiket ő hívott Aradra s ha nem futotta a színházi pénztár pénze, ő pótolta a művészek fellepti díjait.

A nemes célú özv. Purglyné elnöksége alatt működő polgári jótékony nőegyesület egy nagyobb szerű jótékony célú estélyt óhajtott rendezni, amelyre természetesen első sorban őt kérte fel a vezetés. H. báró a rendezést örömmel vállalta és kijelentette, hogy sem kisebb művészek, mint Liszt Ferencnek kell az estélyen zongorázni, Persze, hogy

Tojás 1.25, tej 3.50, pusztai vaj 35, tea vaj 45, préselt vaj 55, tehén turó 7, vegyes turó 12, juh turó 16, tejfél 10, makói hagyma 3, erdélyi hagyma 2.25, fokhagyma 9, elsőminőségű burgonya 2, II. minőségű 1.50, zöldkáposzta 1, vágott káposzta 1.50, savanyu káposzta 3, kelkáposzta 1.25, fehér bab 6, karfiol 15, karalábé 30—40 bani, zöldség 1.50, torma 6.50, sárgarépa 2, petrezselyem 2, paszternák 2.50, őrölt paprika 80—100 kövér liba 22, vágott liba 22, sovány liba párja 80—110, liba zsír 55, libamáj 55, tyuk vagy kakas párja 35—45, csirke párja 25—25, alma minőség szerint 2—5, marha hus I. minőség 13, II. minőség 11, III. minőség 9, borjú hus I. minőség

ség 13, II. minőség 11, bárányhus 9—11, sertéshus 22—23, olvasztott zsír 50, hárj 44, nyersszalonna 38, füstölt szalonna 44, csemege szalonna 48, füstölt sonka 46, főtt sonka 56, kolbász 26, füstölt kolbász 30, felvágottak 22—26.

Az árak a megállapított naptól kezdve érvényben vannak és a prefektus rendelete szerint azoknak betartását úgy a községi, mint a központi szervek szigorúan fogják ellenőrizni. Az új maximális árak be nem tartói a rendelet 1000—10.000 leig terjedő pénzbüntetéssel és 60 napi elzárással büntetési. Visszaesés esetében a büntetés háromszorosát alkalmazzzák.

Angol vádak Jugoszlávia ellen.

(Hogyan tört ki a háború? — Mi igaz a vádakból?)

— Az Aradi Közlöny londoni tudósítójától. —

A Foreign Affairs című lap közli Durham M. E. Ismert nevű angol írónak és tudósnek cikkét, amelyben a Balkánon közvetlenül a világháború kitörése előtt szerzett személyes tapasztalatait írja le. A cikk a többi közt ezt mondja:

— A délszláv államok népei már jóval a háború kitörése előtt egész nyíltan beszéltek arról a nagy háborúról, amelyet Oroszország Ausztria-Magyarország ellen folytatni fog. — Beismerték, hogy Oroszország elfogadható ürügy nélkül sem kezdhet háborút és hogy a monarchiát ugyszólván erőszakkal fogja a háborúba beletartani. Juguriew, a montenegrói hadsereg kiképzésével megbízott orosz tiszt már 1912-ben megmondta nekem, hogy Oroszország a legnagyobb eréllyel készül háborúra és az előkészületeket két év múlva befejezi.

— A bekövetkezendő eseményekről oly biztos voltam — folytatja Durham — hogy Arnold ne-

vü kiadómnak, aki éppen akkor befejezett könyvem kiadását 1914 tavaszáról októberre akarta elhalasztani, azt feleltem, hogy ez lehetetlen, mert addig a közel Keleten minden alaposan meg fog változni. A terveket éppenséggel nem tartották titokban, annyira, hogy a montenegróiak már 1913-ban megmondták nekem:

— Már minden készen van, mi Szerajevo és a szerbek Bécs ellen masíroznak. Az oroszok velünk vannak, mindent elveszünk, amit csak akarunk és Bosznián kezdjük. Ugyanabban az évben, júniusban, egy szerb tiszt Ohridában azzal kérkedett előttem, hogy minden előkészület megtörtént, hogy a szerbek az Adriát ismét birtokukba vegyék. Úszkübi barátaim egyike azt mondotta nekem, hogy a szerb tisztek egyáltalán nem beszélnek egyébről, mint a monarchia ellen viselendő háborúról. Teljesen bizonyos voltam ebben, hogy a háborúnak 1914. vé-

gég ki kell törnie. Mikor Ferenc Ferdinánd trónörökösét meggyilkolták, megértettem, mit jelent ez a kifejezés: „Boszniában fogjuk kezdeni“. Arra azonban nem voltam elkészülve, hogy Angolország Szerbia segítségére lesz. Ha mi angolok azokban a napokban a monarchia mellé állottunk volna, a háború nem tört volna ki.

— Angliában kevesen tudják, hogy a monarchia a gyilkosság után még egy teljes hónapig várt, míg Szerbiának megüzente a háborút és ezalatt a szerb kormány semmit sem tett a gyilkosok kinyomozására, senkit nem tartóztatott le és mikor a belgrádi osztrák-magyar követ két nappal a gyilkosság után tudakozódott, hogy minő intézkedéseket tett a rendőrség, Grucics külügyminiszteri államtitkár azt felelte neki, hogy a rendőrség egyáltalán nem foglalkozik ezzel az ügyvel. Az is köz tudomásu, hogy közvetlenül a békekötés után szerb hivatalnokok hanyatt-homlok siettek Bécsbe és a legnagyobb eréllyel követelték azoknak a bírósági iratoknak kiadását, a melyek a gyilkosság ügyében tartott törvényszéki tárgyalásra vonatkoztak. Vagyis idejekorán igyekeztek eltüntetni a szerbeknek a háborúért való felelősségének bizonyítékait. Ha az iratokban a legkisebb alaki hibát is fedezték volna fel, azt azonnal világgá kiáltották volna.

— Tüntetés Berlinben a drágaság ellen. Berlin. A „Lokalanzeiger“ jelenti, hogy a lakosok tüntetést rendeztek a miniszterium és a vásárcsarnok palotája előtt a drágaság ellen. Egyes verziók szerint a munkásságot általános drágaságellenes tüntetésre szólították fel. Charlottenburgban a tüntető tömeg üzleteket fosztott ki.

fejüket csóválták a rendezők Pipi báró e kijelentésére, de ő ragaszkodott tervéhez, ha török-szakad is, tervet megvalósítja.

Atzél Péterrel, aki akkor Aradváros és a megye főispánja volt és megye volt még a Borosjenő és környékbeli 40 ezer holdas tehermentes birtoka, ezen bőkezű és minden jótékony cél iránt lelkesülő urat rábirta, hogy utazzanak együtt Weimarba, ahol Liszt Ferenc akkor tartózkodott és kérjék fel, hogy jöjjön el Aradra, a jótékony célú estélyen művészi játékát bemutatni.

Az urak el is utaztak Liszt Ferenchez, aki őket a legszívélyesebben fogadta és azt kérdezte tőlük:

— Und habts Ihr Clavier in Arad?

Atzél Péter elérte a célzást, hogy Liszt Ferenc csak elsőrendű zongorán játszhatik és megkérdezte a nagy mestertől, hogy minő gyártmányu zongorát kíván? Miután Liszt megnevezte, Atzél Bécsben a gyárosnál a legdrágább zongorát rendelte meg és elküldette Aradra. Liszt azonban — mint előre látható volt — nem jött el és a pompás zongora Atzél Péter haláláig a mostani Szent László-utcában levő lakásán volt elhelyezve. Hogy mi történt a zongorával, nem tudom.

Atzél halála után valószínűleg elárvereztek a hitelezők.

De kissé eltértem a tárgytól. Pipi báró egy fényes álarcos bálát tervezett az elmaradt Liszt-koncert helyett a nőgyelet pénztára javára a színházban, amelynek akkor még meg volt az ugynevezett podiuma, amely egyenlővé tette a nézőteret a színpaddal. A bál neve Honi álarcos bál volt. Ugyanis ki volt mondva, hogy a nők csakis egyszínű dominóban jelenhetnek meg, kék színű szöveten fehér pontokkal. Ilyen volt a dominókat a Probszt-cég szállította. Emlékezem rá, hogy 10 forintba került álarcral együtt.

A honi álarcos bál fényesen sikerült, 100 és 100 egyenlő dominós honi ruhás nő a fényesen kivilágított színházban gyönyörű képet nyújtott. Érdekes volt a mulatság az egyforma dominós nők között a férj nem ismerte fel a feleségét, az anya a leányát, mert mind egyenlők voltak.

Ejfelig tartott az álarcos bál, a jelen voltak kitűnően mulattak, éjfél után tánc következett. Ott volt Aradváros színe-java és zsufolásig megtöltötte a színházat és ünnepelte az eszme megpendítőjét és annak keresztül vivőjét a tevékeny és le-

ményes Pipi bárót.

Midőn a bál után másnap reggel U. Iván főszolgabíró az aradi társadalom előkelő tagja és bátran mondhatjuk, hogy korának legelegánsabb és legszebb férfia a hivatalába ment, ott két huszártiszt várakozott már rá, akik bemutatkozás után közölték udvariasan vele, hogy megbízójuk, báró Sch. huszárezredes megbízásából kérdőre vonják és provokálják U. főszolgabírót, miután a huszárezredesnek feltűnt, hogy a tegnap esti álarcos bálon az ezredes nevével tul sokat foglalkozott és ezért elégtételeit kérnek. U. Iván végtelenül meg volt lepelve, de mint kifogástalan gentleman, kijelentette, hogy erről tudomása nincs, mert ő sok dominós és álarcos nővel társalgott a bálon, de nehogy gyávának látszék, mintha ki akarna bujni, kijelentette, hogy a kihívást elfogadja és bár nem tudja, hogy miért, az ezredes rendelkezésére áll. A segédek összejöttek és a kardpárbajt aznap déli 1 órára a huszárlaktanyában állapították meg. Midőn ennek híre ment, ez a városban a közönség között óriási izgatottságot keltett, mert mindenki tisztelte és szerette U. főszolgabírót. Aznap a déli órákban nők és férfiak tolongtak a főtéri A.—B. vonalon, a mostani Maczky,

Az új német kancellár.

(Az angolok bizalommal fogadják)

Páris. Kuno német Kancellár megbízatását az anglofil világ bizalommal fogadja és szakszerű közgazdasági politikát vár tőle. Franciaországnak a Németországgal való megegyezés és a pénzügyi katasztrófa között kell választania. A jóvátételi bizottság mai ülésén a német faszállítással foglalkozott. Döntést azonban nem hoztak.

Berlin. Kuno, a designált birodalmi kancellár még má megkísérli a kormány megalakítását. Az a szándéka, hogy Giesberg kivételével a Wirth kormány minisztereit veszi át. Kuno reméli, hogy Hermes volt pénzügyminisztert rá tudja bírni, hogy a külügyi tárcát vállalja el. Gessler hadügyminiszterrel már megegyezett. A Tokalanzeiger szerint a nemzeti néppárt magatartását az új kormány programja fogja megszabni. Kuno elődjének azt az elvét vallja, hogy az ellenség a jobboldalon van.

Berlin. A birodalom elnöke Cuno tanácsost, a Hamburg—Amerikai Hajóársaság vezérigazgatóját, megbizta a birodalmi kormány megalakításával. Cuno titkos tanácsos elfogadta a megbízást és megkezdte tanácskozásait a pártok vezetőivel. Cuno karrierjét állami szolgálatban kezdte a birodalmi kincstárnál. 1917-ben lépett ki az állam szolgálatából és ekkor Ballin meghívta őt a társaság szolgálatába, ahol csakhamar olyan érdemeket szerzett, hogy Ballin halála után ő lett a társaság vezérigazgatója. Régebben a német néppárthoz tartozott, de most politikai felfogásában közelebb áll a középpárthoz. Ennek ellenére

akkor Domonkos-féle cukrászda tömve volt a legelőkelőbb nőekkel és izgatottan várták a párbaj eredményét. Magától értetődik, hogy egytől-egyig U. főszolgabíró sikerét óhajtották. Ugy fél 2 körül lóhalálában hajtatott be a honvédkaszárnyából egy bérkocsin Dániel László megyei főpénztárnok a megye Laci bácsija a városba és lelkenedezve kiáltotta, hogy „mi győztünk.“ A huszárezredes a bal arcán mély vágást kapott, mire a segédek a párbajt beszüntették.

Óriási örömrivalgás tört ki a közönség ajkairól. Mindenki lelkenedezett U. főszolgabíró sikerén, aki lakásán nem győzte fogadni a gratulálásokat és a nők úgy elárasztották virágokkal, hogy azok már nem fértek a lakásába és még a folyosója is virágos kert volt. U. főszolgabíró szívesen köszönte meg a nagyközönség szeretetének e spontán megnyilvánulását és mindig csak azt hajtogatta:

— Ilyen ártatlanul nem párbajoztam soha, úgy kerültem bele, mint Pilátus a crédóba!

A huszárezredes, aki különben kitűnő katona volt, nemsokára tábornokká lépett elő és elkerült Aradról. Később, mint altábornagy a háború alatt Nagyváradon halt meg.

sem tekinthető valamely máséhoz tartozónak. Amennyiben Cuno-nak sikerül kormányt alakítani, akkor kormányát pártok fölött állónak lehet tekinteni.

Wilson riadója.

(A volt elnök erős kritikája.)

Newyork. Wilson volt elnök be-
tegsége óta most beszélt először nyilvánosan. Egy gyűlésen, amelyen több mint ötezer ember vett részt, kijelentette, hogy az Egyesült-Államok igen szerények lettek. Megelégedtek az egyszerű fegyverszünettel és egyetlen lépést sem tettek a világbéke biztosítására. Wilson hevesen kikelt a szenátusban ülő ama politikások csoportja ellen, akik pártérdekeket szolgálnak ahelyett, hogy a világ becsületét és békéjét biztosítanák. Az Egyesült Államok mindig az igazság védelmezői voltak és az a törpe nemzedék, amely ma utjába akar állani, elég hamar megtudja, hogy gyengeségével a Gondviselés útját feltartóztatni képtelen. Bizonyos — így végezte Wilson beszédét — hogy, az amerikai nép szerepét akar játszani abban a munkában, amely a világ tartós békéjét biztosítja.

Romanelli Budapesten.

(Az olasz ezredes ünneplése.)

Budapest. Romanelli ezredes tegnap délután két órakor Budapestre érkezett, a keleti pályaudvarra, ahol a budapesti olasz követség tagjai, Castagneto herceggel élükön, feljes számban megjelentek. A magyar közélet kiválóságai is, többek közt Berzeviczy Albert, a Romanelli-ünneplés rendezőségének több tagja, valamint a Juniusi Bajtársak Szövetségének képviselőit is kivonultak fogadtatására. Az ezredes Berzeviczy Albert üdvözölte a főváros és az egész magyar nép nevében. Beszédeben hálás szavakkal emlékezett meg Romanellinek a legválásosabb időkben tanúsított bátor és lovagias viselkedéséről, melyet az egész nemzet mélyen a szívébe zárt. Romanelli meghatottan mondott köszönetet a meleg fogadtatásért. Kijelentette, hogy csak emberi kötelességét tette meg, de mégis boldognak érzi magát, hogy olyan jó szívvel emlékeznek még rá. Ezután Romanelli Castagneto herceg és Pekár Gyula társaságában az olasz követségre hajtatott. A Romanelli ezredes tiszteletére rendezendő ünnepség szombat délelőtt tizenegy órakor volt az országház kupolaosarokában. A díszkardot üdvözölő beszéd kíséretében Csernoch János hercegprimás nyújtotta át. — Déli egy órakor a Ritz-szálló különtermében déjeuner volt Romanelli tiszteletére. Castagneto herceg, Olaszország budapesti követe, a népszerű ezredes ittidőzése alkalmából estélyt ad, melyre a kormány tagjai is hivatalosak

Nem jött létre a pénzügyi megegyezés.

(A budapesti bankok merev álláspontja. — Most már a kormányon van a sor.)

Meglepető fordulat állott be azokban a bankközi tárgyalásokban, amelyek az erdélyiek magyarországi bankkövetelésének visszafizetéséről folytak. Mintegy tiz nappal ezelőtt jártak Aradon a budapesti takarékpénztárak és bankok egye-sületének megbízottai és az Aradi Közlöny annak idején részletesen beszámolt arról az értekezletről, amelyet az Aradi Első takarékpénztár közgyűlési termében tartottak a budapesti, valamint az aradi és temesvári pénzügyintézetek képviselői. Mint megtudtuk, a „Tébe“ megbízottai csak korlátozott meghatalmazással tárgyaltak Aradon és itt nem köthettek végleges megállapodást. A budapestiek csak a Károlyi-forradalom kitéréséig származott erdélyi követeléseket akar-ták 2:1 arányban, 2 koronáért 1 leit visszafizetni. Az aradi és temesvári bankigazgatók pedig ragaszkodtak ahhoz, hogy a Kom-mün kitéréséig származott követeléseket fizessék vissza ilyen arányban. Kresz Károly dr. és Milos György igazgatók, a budapesti megbízottak az aradi tárgyalások után azonnal visszautaztak Budapestre és sürgősen összehívták a Tébe-ben egyesült érdekelt 44 budapesti pénzügyintézetet.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma az újabb fejlemények iránt érdeklődött az aradi pénzügyintézeteknél és megtudtuk, hogy a mindkét részről ohajtott megegyezés nem jöhetett létre. Az aradi pénzügyintézetek vezetői magánúton arról értesültek, hogy az érdekelt budapesti bankok a kiküldött megérkezése után nyomban újabb konferenciát tartottak, hogy a kiküldött beszámolója után beható tanácskozást folytassanak arról, miként lehetne a meglehetősen éles ellenítben álló két fél fogást összeegyeztetni és a régóta vajdó kérdést megoldani. Végleges megállapodásra azonban csak annyiban jutottak, hogy

az aradi s temesvári pénzügyintézetek által javasolt megoldási módozatot elfogadhatatlannak minősítették és a Tébet újabb tárgyalások megejtésére kérték fel.

Erről a határozatról ugyan hivatalos értesítés még nem érkezett az aradi pénzügyintézetek vezetőihez, de mivel az információ hitelességéhez kétség alig férhet, valószínű, hogy az erdélyi intézetek közvetlenül és egyenként igyekeznek a még függőben levő kérdéseket rendezni.

A magyar pénzügyintézetek merev állásfoglalása csak azért meglepő, mert ők maguk is többször sürgették az elintézését. Ezzel a függő tételek megszüntetését akar-ták a budapesti bankok elérni. Sokkal égetőbb a kérdés azonban az

erdélyi pénzügyintézetek részére, mert a magyar bankoknál rengeteg értékek hevernek holt tőkeként, amit a mai pénzügyi viszonyok között Romániában jól felhasználhatnának. Már az az engedmény, amelybe az erdélyi pénzügyintézetek beleegyeztek, hogy csak a kom-mün kitéréséig követelik a 2:1 arányt, már ez is tulment a méltányosság határán, mert tulajdonképpen 1920. szeptember elsejéig, a romániai koronabeváltásig felmerült követelések fizetendőik vissza legalább 2:1 arányban, annál is inkább, mert a békeszerződés az 1918. augusztus-októberi koronalei-árfolyam középarányosát írja elő a követelések visszafizetésénél betartandónak, ami még ennél is kedvezőbb. Az aradi tárgyalások eredménytelensége legkevesebb okot sem ad aggodalomra, mert az erdélyi pénzügyintézetek tudni fogják a módot, hogy a legrövidebb időn belül és a legelőnyösebben hozzájuthassanak régi követeléseikhez, de a budapesti intézetek merev állásfoglalása csak újabb ok ahhoz, hogy a kormány most már sürgősen és radikálisan, diplomáciai eljárással rendezze ezt a kérdést. Egy bizonyos, hogyha kissé tovább is tart a kormány akciója, sokkal több eredménnyel jár majd, mint a bankok barátságos úton folytatott tárgyalásai.

Kit illet a harminc vagon fa?

(A kilépett cégtárs kártérítési pöre.)

Érdekes és elvi jelentőségű döntésre alkalmat adó pert tárgyalt ma az aradi törvényszék polgári tanácsa Nyisztor Sándor táblabíró elnöklete alatt. Bodnár Zoltán ez év nyarán Mahler Mihályné körösbökényi lakostól harminc vagon tűzfát vásárolt és az fizetést megpecsételőnek még 11 ezer lei előleget is adott Mahlernének. A feltételek között szerepelt az is, hogy Mahlernék a fát azonnal kell szállítania. Telt, mult az idő, Mahlerné a fát nem szállította. Bodnár levelet írt Mahlernének, aki erre nem válaszolt. Később Bodnár találkozott Büchler Árminnal, Mahlerné megbízottjával, akit kérdőre vont hogy miért nem szállítják a lekötött fennnyiséget? Büchler erre azt válaszolta, hogy a kérdéses 30 vagon fát már leszállították Basch Benő számára, ki majd vissza fogja fizetni neki a 11 ezer lei előleget. Bodnár ebbe nem nyugodott bele, hanem beperelte Mahler Mihálynét követelve, hogy szállítsa le a fát. A mai tárgyaláson Bodnár azt igyekezett bizonyítani, hogy Basch Benővel az üzlet megkötésekor nem volt semmiféle egyezsége és ezért Mahlerné neki kellett volna, hogy szállítsa a fát. Mahlerné jogi képviselője viszont azt állította, hogy a kérdéses időben Bodnár még társa volt Baschnak és ezért mindegynek tartották,

hogy a társas cég melyik tagjának szállítja le a fát. Ezzel szemben Bodnár azt igazolta, hogy négy nappal az üzlet kötése előtt szünt meg közte és Basch között a társasviszony. A bíróság elrendelte, hogy mutassák be a köt levelet és annak alapján fog dönteni, hogy kit illetett meg a harminc vagon fa.

Vidéki L. előfizetőinket kérjük, hogy előfizetési tartozásaikat azonnal küldjék be, nehogy a tartozásuk miatt kellemetlenségek legyenek kitéve.

Herberger nyilatkozik.

(A leleplező konkurrens kivándorlás ügyéről.)

Az Aradi Közlöny több cikkben foglalkozott a brazíliai kivándorlás ügyével és ezzel kapcsolatban foglalkozott a kivándorlás ügyének vezetőjével, Herberger Gyulával is. Ma Herberger Gyula ma bennvolt szerkesztőségünkben és a maga személyére vonatkozólag elmondotta, hogy ma járt azoknál az aradi Friedmannéknál, akik a multkoriban egy levelet adtak át szerkesztőségünknek, amely szerint Herberger Gyula Friedmannék brazíliai hozzátartozótól kapott aján-dékokat nem adta át a címzeteknek, ellenben azok ellenértékeképpen 3500 leit küldött. Friedmannék vádjait László János levelére alapították, aki szintén kinnjárt Braziliában Herbergerrel és aki azt állította, hogy a leiben beküldött kárpótlás meg sem közelíti a küldött dolgok értékét. László lopással és egyéb visszaélésekkel is vádolta Herbergert, amely vádak alkalmasak arra, hogy Herbergert olyan színben tüntessék fel, amely jellembevágó. Ezzel szemben Friedmannék Herbergernek kijelentették, hogy vádjait olyan formában, mint a hogyan azok napvilágot láttak, visszavonják és hajlandóknak nyilatkoztak ebben az ügyben nyilatkozatot is aláírni.

Herberger különben László Jánosról kijelentette, hogy Braziliából való visszatérésük után még nem volt ellensége sem neki, sem a kivándorlás ügyének. Mintegy két hónapig ő is lázasan agítált a Braziliába való kivándorlás mellett, de két hónap múlva bekövetkezett László részéről a pálfordulás. Ettől az időtől kezdve László a kivándorlás ügye ellen kezdett dolgozni. Egy ideig mindenfajta kivándorlást elítél több lapban Brazília-ellenes leveleket közöltetett. Ma azonban már felcsapott László János konkurrensnek. Herberger kijelentette, hogy igazolni tudja, hogy Lugoson László több családtól különböző összegeket vett fel, amelyekkel az Uruguay-ba való kivándorlást akarja megszervezni. László felszólította azokat, akik közölték vele kivándorlási szándékukat, hogy adjanak össze pénzt, mert az ő és még egy ember számára — ketten szándékoznak Uruguayba kimenni — kiutazásához 80.000 lei szükséges. Ennek a pénznek az összeadását kéri a kivándorolni szándékozótól. Herbergernek az ezt igazoló levél, a

melyet László sajátkezűleg írt, rendelkezésére áll és itt nekünk azt bemutatta. Herberger még ki jelentette, hogy László János ellen a bünvádi feljelentést rágal-mazás miatt meg fogja tenni. Herberger azt is állítja, hogy László ellen jelenleg is folyamatban van eljárás sajtó útján ekövetett rágalmazás miatt.

Hogy áll a leu?

November 18 án fizettek 100 lelért:

Párisban ^{Bucuresti je} ^{lentős szeriat} ^{Bpesti jolen} ^{tő szeriat} 9-20 frankot
9-65 frankot

Zürichben 3.50 frankot.
Budapestben 1650 koronát
Newyorkban 66 centet
Berlinben 4350 márkát
Brüsszelben 10.70 frankot
Belgráiban 41 dinárt.

A bőrkabát karrierje.

(Téli divat lett a terroristák ruhája).

Budapest. Valamikor a régi jó békevilágban a kisvárosi dzsentrit, a jómodu gazdát és a vasárnap-i vadászt arról ismerték fel, hogy széles talpu amerikai cipőt, sárga bőrkamásnit, szörpamacscsal, szárcsatollal díszített vadászkalapot és bőrkabátot viselt. Ez volt a kisvárosi divatja. Budapestben nem igen hordták az emberek és csak a háború után lehetett itt ott egy-egy kopottas feketeszínű bőrkabátot látni. Később a forradalmak alatt a katonai raktárból tömegével jutott ki a bőrkabát a közönség közé. Akkoriban nagyon respektálták a bőrkabátot és már messziről elkerülték azt, aki bőrkabátosan járt az utcán: *terroristát sejtettek benne*. Három esztendővel ezelőtt eltűnt a bőrkabát. Különösen a feketeszínű nem kellett senkinek, ehhez fűződött ugyanis a legkellemetlenebb emlék, azután az idén ismét előkerült. Eleinte csak szórványosan, utóbb azonban mind többen és többen hordták, úgy, hogy most már Budapest divatdarabjává nőtte ki magát. A legelegánsabb belvárosi uridivatüzletekben épp úgy, mint a szerény Rákóczi-úti tömegáruüzletekben és a szerecsenutcai ócskaruhásoknál is a bőrkabát dominál. Ez a férfiruhaüzletek csemegéje, díszje, virága. Elmentünk, hogy megtudjuk, mi lehet az oka a bőrkabát térhódításának. A bőrkabát-speciálistá szűcs a következő felvilágosítást adta az új divatról:

— A bőrkabátdivat teljesen alkalmazkodik a mai viszonyokhoz. Mindenki azt nézi, hogy minél olcsóbban ruháskodik és a mellett lehetőleg csinosan és elegánsan. Az üzletmenet képe is teljesen megváltozott, mert míg régebben valakinek megtetszett egy ruhadarab, azonnal kifizette az árát. Ma azonban nyolc-tíz üzletbe is elmegy a vásárolni szándékozó, míg elhatározza magát,

hogy a tetemes összegbe kerülő ruhadarabot megvegye. Nem is csoda, mert valamire való télikabát 80—100 ezer koronába kerül és ha bármilyen finom szövetből is készült, nem tart tovább négyöt esztendőnél, addig meg annyira megkopik, hogy uriember már alig viselheti. A 100 ezer koronás télikabát szövettel bélelt, a szörmebéleléses kabátért 150 ezer koronától negyedmillióig is elkérnek. Ez az oka, hogy a közönség a praktikus bőrkabát iránt érdeklődik. Rájöttek az emberek, hogy a szörmével bélelt bőrkabát a legolcsóbb téli ruházat. Már 16 ezer koronáért is árusítanak bőrkabátot. Az igaz, hogy ez nem a legjobb minőségű, de viszont 30 ezer koronáért már csinos bőrkabátot

A szultán megszökött Konstantinápolyból

(A kemalisták bíróság elé akarták állítani. — Nem fogadják el a török békefeltételeket.)

London. Híre jár, hogy a Kemalisták békefeltételeit az angol kormány átmenetileg visszautasítja. A törökök által követelt nyugatróciái népszavazásra az angol álláspont az, hogy a kérdést a békeszerződés szabályozza és ezért a törököknek nincs közük hozzá. Anglia visszautasítja az Arábiára és az Aegei-szigetekre vonatkozó követeléseket is. A szövetségesek nem adhatnak át a törököknek olyan területeket, amelyeknek kormányzását a népszövetség rájuk bízta. A legnagyobb nehézséget a kapitulációk megszüntetésére vonatkozó követelés okozza.

London. A szultán kijelentette, hogy a Konstantinápolyra való elmenetelre az a hír készítette, hogy az angorai kormány bíróság elé akarja állítani. Szerdán a Harrington angol tábornokhoz intézett levelében azt írta, hogy *élete veszedelmében forog és ezért kénytelen*

Sport.

A „vadevezősök” nem sportemberek. (Viszonzás és még egy vélemény.)

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Az Aradi Közlöny mai sportrovata nem sporteseményvel, hanem annak ferde kinövésével foglalkozik. Bár erős vádakkal illeti szerény személyemet erős szavú írójá, én csak örülni tudok annak, hogy alkalmat nyújtott egy nagyhorderejű problema megoldásához. Tudom, hogy ehhez, bármennyire szeretem és rajongok a sportokért s azokban szakképzettségem is van, kicsiny személyem kevés a megoldásához de remélem, hogy sokak, illetékesek hozzájárulásával meg lesz oldva a széles társadalmi réteg nagy horderejű sportproblemája. Engedelmet kérek előre is az illető cikkirótól, hogy egyesületekkel és azok belső ügyeivel nem tartom magam illetékesnek foglalkozni. Céloom csupán

készíteni. Aki pedig 55—60 ezer koronát is rászán egy bőrkabátra, az olyant vásárolhat, amely husz évig is eltart. — Ennyi idő alatt ugyan megkopik, de míg a szövet kabátnál ez csunya, addig a bőrkabátot éppen ez a patina teszi elegánsá. Ha valak nem akarja kopottan hordani: befestetheti, olyan lesz, mint az új. Még egy nagy előnye a bőrkabátnak, hogy praktikusán elkészítve, három kabátot kap egyben az ember. Kívül bőrkabátot, kifordítva szövetkabátot és ha bekapcsoló szörmebéleléssel készíttik, az ugynevezett vendégbéléssel, akkor olyan, mint a bunda. Nagy is a kereslet. Naponta hatvan darabot készíttünk, de kevés. Már reggel tízkor nincs belőle egy darab sem, mind szétkapkodják.

angol védelmet kérni. Az őrségváltás pillanatában a szultán a fiával és néhány kísérelőjével gépkocsiba szállt és rögtön az angol hadihajók horgonyzó helyéhez sietett. A *szökés feltűnés nélkül folyt le*. A szultán kísérelőjével a Malaya angol hajóra szállt, amely Maltába indult.

Konstantinápoly. A szövetséges főmegbízottak Rifaat pasához jegyzéket intéztek, amelyben tiltakoznak ama intézkedés ellen, hogy a kereskedők az összes vámilletékeket az angorai kormányhoz juttassák.

London. A Nincsiés jugoszláv külügyminiszter és Politis görög követ között folytatott tárgyaláson elhatározták, hogy tanácskozást kezdenek, amely szerint Görögország lemond Szaloniki kikötőjének egy részéről Szerbia javára.

a sportolók nagy rétegét arról a becsületes sportelvekről, amelynek ért egy szerény harcosa vagyok mindhalálomig, megismertetni: — Mielőtt ezt tenném, az engem ért vádakat kell elutasítanom, melyek oly színben timentnek föl mintha én nem az egyetemes emberiség, hanem bizonyos kasztok sportolási érdekeit szolgáltnám. Hogy a sport mindenkié, azt ha cikkiró nem tudatja velem, akkor is tudom, de nagyon is tudom, mert annak a tannak vagyok a papja! — Azonban téved a cikkiró abban, hogy „A vadevezősök is sportemberek”. Nem kérem! Emberek! Emberek, akik a sportot sportszerűtlenné teszik, akik nem magáért a sportért, hanem üzleti célból, vagy flancból, feltűnéből, szereplési vágyból üzik, nagyon is üzik, de nem „művelik”, azok nem sportemberek! Részletekkel is szolgállok: Akik tennispályára sarkantus csizmával mennek, akik evezni akarnak és nem tudnak, tanulni

sem akarnak, akik a legforgalmasabb helyen produkálják ügyetlen segítségüket, akadályozzák a sportolást, azok nem lehetnek sportemberek. Tíz évvel ezelőtt az ifjúsági testgyakorlás kerékkötőjének mondták bizonyos „sportemberek”, mert tanítványaimat, akik az iskolából megszöktek egy mérkőzésre, vissza kényszerítettem.

Amidőn pedig az egyesületekben elfajult sportéletet kifogásoltam, és kikeltem a kártyázás, dominózás, potya-vacsorázás, álmatörösködés ellen, akkor meg rámfogták, hogy a klubnak vagyok ellensége. Most pedig, midőn rámutatok az evezés sport terén elfajuló szomorú jelenségekre, akadnának örvendezők? Nem! Itt nagy a tévedés! A tévedés onnan ered, hogy valaki „A vadevezősök”-ről ír és nem tudja, hogy mi az a vad-evezős, de hogy elhitesse, magát is elnevezi vadevezősnek. Nem tudja az illető, hogy azok a derék legénykék, kik bádog hajókkal és egyéb sokszor saját maguk készített alkotásu hajókkal Óthalomig is föleveznek, nem zavarják a keskeny vízben a forgalmat, dicséretet érdemelnek és távol állnak a vadevezősöktől. Ismétlem! Féltsem drága hajóink életét, féltsem a hajózás sportjának egészséges szellemét, ha még úgy megfelelnek is azok a bizonyos vadevezősök magukért és kijelentem újra: rendszabályokra van szükség. Nem rendőrré! A tudás, az intelligencia, a finom modor kell, hogy a társadalom minden rétegéé legyen, erre kell törekedni minden sportembernek. Aki a fegyvelmezetlen, nendszertelen, izléstelen fatyuhajtásokat örömmel szemléli, sportember nem lehet és hogy az ifjúság a mai kor ily szellemében, szeretet nélkül, marakodással, vadul: testben és lélekben erősebb legyen, lehet-e remélni? Strifler Ferenc

Egy másik ugynevezett „vadevezős” a következő sorokat intézte hozzánk:

Talán Strifler tanár úr részéről nem valami érdekes dolgokat fogok alább elmondani, de tekintettel arra, hogy jó magam is (anyagi okok miatt) a „vadevezősök” közé tartozom, bátor vagyok „vad” létemre megírni a „vadok” jóhírnevének megvédésére. Strifler tanár úr szerint amikor a „nem vadevezősök” egy fuldokló segítségére siettek, akkor a „vadak” utjokat állották. Ez talán érthető is a „vadak”-tól — ha egyáltalán itt Aradon vannak ilyenek — mert talán nem látták még a „nemvadakat” akkor, midőn „menteni” akartak. Nem dicsekvéskép említem meg azt, hogy az utóbbi két év alatt összesen tizenegy embert huztam ki a Marosból, de az elenyészően csekély szám a többi „vadak” működéséhez képest. Végül csak még egyet. Higye el nekünk, hogy mi amikor még Ön bennünket arra tanított, hogy „Éo testben ép lélek”, nem gondoltunk arra, hogy rólunk mint „vadakról” fog írni. Maradok „vad” tisztelettel: Agoston Zsigmond

HIREK.

Stead ezredes zongorája.

(Becker Béby megnyerte a pört volt barátnője ellen).

Budapest. Keresztély zongorakereskedő üzletében 1919. év végén megjelent Stead angol ezredes Becker Béby táncosnő társágában és 70.000 koronáért egy értékes koncertzongorát vásárolt. Az ezredes a vételárból 10.000 koronát lefizetett és meghagyta, hogy a zongorát vigyék ideiglenesen az ő lakására. A cég másnap el is küldte a zongorát egy 60.000 koronás nyugtával az ezredesnek, aki az összeget nyomban kifizette. Később Stead ezredes és a táncosnő összekülönböztek, mire Becker Béby el akarta vinni az ezredes lakásáról a zongorát, azt állítván, hogy azt neki ajándékozta. Becker Béby ügyvédje pört indított az ezredes ellen és azt vitatta, hogy a zongorát csak azért vitték az ezredes lakására, mert a táncosnő lakásán nem volt hely. Az ezredes képviselője a kereset elutasítását és a zárt tárgyalás elrendelését kérte. A törvényszék zárt tárgyaláson azután elutasította Becker Bébyt keresetével. Az ítéletábra nyilvános tárgyaláson folytatta le a bizonyítást. — Több tanu kihallgatása után a tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét és kötelezte Stead ezredest, a zongora kiszolgáltatására. Stead ezredes közben azonban elköltözött Budapestről és a magyar bíróság ítéletét Angliában végrehajtani nem lehet.

— Román hajó Konstantinápolyban. Bucuresti. A külügyminisztérium rendeletet adott ki, hogy a Mária hercegnő nevű hajó Konstantinápolyba induljon, hogy ott a menekülő románok rendelkezésére álljon.

— Merényletterv Venizelosz ellen. Athen. Görög lapok szerint Lausanneba kemalista bérencék érkeztek, akik azzal a megbízatással utaztak oda, hogy eltegyék láb alól Venizeloszt. (Rador.)

— Megnehezítették a repatriálást. A repatriáló hivatal ma olyan újabb rendelkezést kapott, amely számos aradi és aradmegyei család Magyarországra való repatriálását lehetetlenné teszi. Az eddigi rendelkezések értelmében azok repatriálhattak, akik még július 26. előtt kelt opciós nyilatkozatot, vagy a magyar menekültügyi hivatal beköltözési engedélyét tudták felmutatni. Ez után csak azok repatriálhatnak, akik opciós nyilatkozatot tudnak felmutatni, vagy ilyen nyilatkozat megtételét hivatalosan tudják igazolni és azok, akik a békeszerződés megkötése után kelt magyarországi illetőségi bizonyítványt tudnak felmutatni. Tehát azok, akik egyedül csak beköltözési engedéllyel bírnak, de sem opciós nyilatkozatuk, sem pedig újabb keletű illetőségi bizonyítványuk nincs, nem repatriálhatnak.

— M. Barabás Márton képkiallítása nyitva d. e. 10—1, d. u. 3—7. A kiállítás pénteken, 24-én zárul.

Rablótámadás egy uriaszony ellen

Élet-halál harc a merénylővel. — A rendőrség keresi a rablót

Vakmerően végrehajtott rablótámadás történt tegnap este Arad egyik nyílt utcáján. Egy uriaszonyt támadott meg a Strada George Jonescu (Trefort-utcán) egy vakmerő ember és csak a rémült segélykiáltásra elősiető aradi kereskedőnek sikerült a megtámadott uriaszonyt a támadó karjai közül kiszabadítani. A rablótámadásról a következőket jelenti az Aradi Közlöny munkatársa:

Herczeg Sándorné a Str. George Jonescu (Trefort-utcán) hazafelé tartott. A sötét utcában egy alak szólította meg. Az uriaszony ki akart térni megszólítója elől, aki azonban megragadta a karját.

— Adja ide minden pénzt, mert baj lesz — kiállította.

A megrémült asszony menekülni igyekezett, erre támadója torkon ragadta és fojtogatni kezdte. Borzalmas küzdelem fejlődött ki közöttük. Az uriaszony segítségért akart kiáltani, azonban támadója vasmarokkal szorította torkát. Már csaknem eszméletét

— Házvétel. Fican János földbirtokos, volt aradi képviselőjelölt és neje megvették Balcsó Antal Str. I. P. Desseanu (Révay-utcai) magánházát teljes lakberendezéssel. A vételár 500 ezer lei volt.

— Orosz iskola Berlinben. Berlin. A német fővárosban élő oroszok Berlinben iskolát állítanak fel az orosz polgárok és orosz nemzetiségű egyének részére, amelyben mint elfogadott és törvényileg védett tudományos intézetben orosz tanárok tartanak előadást.

— Hajós-Bál december 16.

— A Központi étterem igazgatósága világvárosi mintára a szálló disztermében Bar-helyiséget rendez be, ahol e hó 21-től kezdve esténként fél 10 órakor Olga és Teddy európai hírű táncművészek szebbnél szebb táncattrakciókat fognak bemutatni. A helyiség reggelig van nyitva és kiváló baristolokról gondoskodva van. Belépés díjtalan.

— Kivégzett ir felkelő. London. Egyik lap jelentése szerint az ir szabad állam törvényszékének parancsára egy ir fölkelőt felakasztottak.

— A repatriáló hivatal főnökének rágalmozási pöre. Ma tárgyalta ismét az aradi törvényszék Vatian Aurélnak a repatriáló hivatal főnökének Tamasdán Oktavián menyházai görög keleti lelkes ellen indított rágalmozási perét. Tamasdán egy levél alapján azzal vádolta meg Vatiánt, hogy közbenjárás díjat fogadott el egy illetőségi ügyből kifolyólag. Akkor Vatián a várostól fegyelmi eljárás megindítását kérte maga ellen, amely Vatiánt tökéletesen tisztázta. Az ügy a belügyminisztériumnak is tudomására jutott, amely újabb fegyelmi eljárás lefolytatására adott utasítást és amely csak ismételt rehabilitálta Vatián Aurélt. A mai bírósági tárgyaláson Tamasdán védőjének, dr. Miklósi Emilnek indítványára a törvényszék elren-

vesztette, amikor a rablótámadó elengedte torkát és a retikülje után kapott. Herczeg Sándorné magához térve segítségül kezdett kiáltani. A támadó, hogy megakadályozza a segélykiáltást, tenyerét az uriaszony szájára tapasztotta, majd ismét fojtogatni kezdte. A segélykiáltást azonban meghallotta Simon János aradi kereskedő, aki a küzdők felé sietett. Éppen a kellő pillanatban érkezett, mert Herczeg Sándorné már fuldokolva hanyatlott hátra. Az elszánt ember amikor látta a segítségre siető embert, elengedte a halálos félelemtől remegő uriaszonyt és szembeszállt Simon Jánossal. A küzdelemnek a lármára elősiető emberek vetettek véget. A rablótámadó elrohant, azonban előbb kikapta Herczeg Sándorné kezéből az értékes asztragán muffját. A vakmerő ember fejről futás közben leesett a kalap, amely bünyjelként a rendőrség kezébe került. Az államrendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be a vakmerő rablótámadó ellen.

— Házvétel. Fican János földbirtokos, volt aradi képviselőjelölt és neje megvették Balcsó Antal Str. I. P. Desseanu (Révay-utcai) magánházát teljes lakberendezéssel. A vételár 500 ezer lei volt.

— Orosz iskola Berlinben. Berlin. A német fővárosban élő oroszok Berlinben iskolát állítanak fel az orosz polgárok és orosz nemzetiségű egyének részére, amelyben mint elfogadott és törvényileg védett tudományos intézetben orosz tanárok tartanak előadást.

— Hajós-Bál december 16.

— A Központi étterem igazgatósága világvárosi mintára a szálló disztermében Bar-helyiséget rendez be, ahol e hó 21-től kezdve esténként fél 10 órakor Olga és Teddy európai hírű táncművészek szebbnél szebb táncattrakciókat fognak bemutatni. A helyiség reggelig van nyitva és kiváló baristolokról gondoskodva van. Belépés díjtalan.

— Kivégzett ir felkelő. London. Egyik lap jelentése szerint az ir szabad állam törvényszékének parancsára egy ir fölkelőt felakasztottak.

— A repatriáló hivatal főnökének rágalmozási pöre. Ma tárgyalta ismét az aradi törvényszék Vatian Aurélnak a repatriáló hivatal főnökének Tamasdán Oktavián menyházai görög keleti lelkes ellen indított rágalmozási perét. Tamasdán egy levél alapján azzal vádolta meg Vatiánt, hogy közbenjárás díjat fogadott el egy illetőségi ügyből kifolyólag. Akkor Vatián a várostól fegyelmi eljárás megindítását kérte maga ellen, amely Vatiánt tökéletesen tisztázta. Az ügy a belügyminisztériumnak is tudomására jutott, amely újabb fegyelmi eljárás lefolytatására adott utasítást és amely csak ismételt rehabilitálta Vatián Aurélt. A mai bírósági tárgyaláson Tamasdán védőjének, dr. Miklósi Emilnek indítványára a törvényszék elren-

zolni, hogy az asszony öntötte le az ágyat petrolummal és ő gyújtotta meg. Trifánét beszélgették az aradi ügyészség fogházába. Tegnap ismét számos tanut hallgatták ki ebben az ügyben. A tanúk valamennyien úgy vallottak, hogy pozitív adatok nem merültek fel a gyanúsított asszony ellen. A további vizsgálat azt igazolta, hogy Trifán rántotta magára a petroleumlámpát és a részeg ember hirtelen nem tudott magán segíteni, így égett meg. A vizsgálóbíró indítványára alapján az ügyészség valószínűleg meg fogja szüntetni az eljárást Trifáné ellen és szabadlábra fogja helyezni.

— Aradiak estélye Berlinben. A Berlinben élő aradi ifiak, mint egy harmincan, kedélyes estély keretében bucsuztatták el egyik távozó földijüket Goldschmidt Lipót dr.-t, a berlini gyermekklinikai asszisztensét. A vacsora folyamán Aufrecht Gusztáv dr. az ugyancsak aradi származású sebész orvos meglehetősen beszédben emlékezett meg arról a vesztéséről, mely a szép karriert befutott fiatal orvos távozásával, az aradiak berlini kolóniáját érte. Goldschmidt Lipót dr. a Berlinben folytatott értékes egyetemi működés után Aradon települ le.

— Nem fűtik a vasúti várótermeket. Arad város utazóközönsége körében általános a panasz amiatt, hogy az állomási várótermeket még a hideg időre való tekintettel sem fűtik. Az utasok nagyrésze pedig az indulásokhoz hátralevő időt a várótermekben kénytelen tölteni és így könnyen szerezhet nagyokú meghűlést. Nem elég azonban, hogy a várótermek hidegek, az ablakok is be vannak törve és ezáltal nagy léghuzam keletkezik. A vasúti utasok figyelmébe ajánljuk a várótermek fűtését, mert nemsokára itt lesz a tél és hideg váróteremben bevárni egy-egy vonat indulását lehetetlenség.

— Aradi gyárak kollektív szerződése. Popescu munkafelügyelő ma kezdte meg néhány aradi gyár kollektív szerződésének tárgyalását. A munkásokkal megkötött kollektív szerződések ez év áprilisában lejártak és most megújították valamennyit. A mai napon a Händel-féle gyár, a vas- és fémipari munkások, az olajipari részvénytársaság munkásainak ügyét tárgyalták.

— Kézimunka tanfolyam a lószázigazgatósági palotában. Az illetékes körök most azzal az érdekes tervvel foglalkoznak, hogy az aradi lószázigazgatósági palotában kézimunka tanfolyamot létesítsenek fiatal leányok részére. A megvalósítás ugyan még messze van, de mindenesetre az eddig elért eredmények kedvezőknek mondhatók. Az állam megígérte támogatását és valószínű, hogy a közel jövőben már meg is nyitják a tanfolyamot, amelyen 13—17 éves leányok vesznek részt. A kézimunka tanfolyamon elismert szakmunkások fognak tanítani. A tanfolyam három évig tart és annak sikeres elvégzése után a leányok kézimunka tanítónői oklevelet kapnak. A végzett növendékek elhelyezéséről az állam gondoskodik.

— Az angol választások eredménye. London. Az angol választásokon Bonar Law miniszterelnök pártja, a konzervatív párt fölényesen győzött. A konzervatívok 358, a munkáspárt 138, Lloyd George pártja 54, Asquith pártja 52 mandátumot szerzett. Három női jelöltet is megválasztottak. A munkáspárt a választások után nyilatkozatot ad ki, amelyben kifejti, hogy a munkáspárt eredménye, bármely más párt eredményénél sokkal többnek tekinthető. A munkáspárt a radikálisok politikai öröksége. A jövőben már csak két párt között lehet választani: a munkáspárt és a konzervatívok között. A kiáltványban még annak a reményüknek is kifejezést adnak, hogy a legközelebbi választásokon a munkáspárt már győzni fog a konzervatívok felett.

London. Még két kerületből hiányzik az eredmény. Az alsóház hétfőn ülést tart, amelyen a király csüörtörtökön nyitja meg a parlamentet. Hírlik, hogy a trónbeszéd rövid lesz. A parlament ülészakát, amely körülbelül tíz napig tart, elsősorban az angol—ir viszonyok végleges rendezésének szentelik.

— A szenátusi merénylek semmisségi panasza. Bucuresti. A legfőbb semmitőszék visszautasította a szenátusi merénylek semmisségi panaszait.

— Eljárás az aradi sztrájkvezérek ellen. Sibiu (Nagyszeben.) A hadbíróóság 58 aradi munkás ellen megindította az eljárást, akiket sztrájkra való izgatással vádolnak. A munkásokat Sibiu-ban (Nagyszebenben) őrzik.

— Eljegyzés. Bika Valér talpasi jegyző eljegyezte Raczkó Bubicát, özv. Raczkó Istvánné bájós leányát Kocsuban.

— Házasság. Virág József Oroszáza és Gellényi Hajnalka Arad, hétfőn délután 12 órakor tartják esküvőjüket az ág. evang. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— A Szociális Misszió aradi szervezete. A hó 20-án, d. u. 5 órakor tartja a városháza tanácstermében közgyűlését, melyre a tagokat és érdeklődőket ez uton hívja meg az elnökség.

— Iparpártolási kedvezmények egy aradi gyárnak. A hivatalos lap legközelebbi száma szerint „Dama” savgyár Arad, tulajdonosai Moldovan Tivadar és Darvas Lajos, az iparpártolási törvény összes kedvezményeiben részesült.

— Férjhez akar menni? akkor ne késsék a ma délutáni teajourra felmenni, hol mindenki megtalálhatja élete párját. A reggelig tartó mulatság és táncon kívül mindenki szebbnél-szebb értékű tárgyakat nyerhet a tombolán, finom tea, buffet, kitűnő italok kerülnek szervizelésre. A Fehér Kereszt nagytermében d. u. 6 órai kezdettel az Aradi polgári jótékonysági egyesület rendezésében. Belépti díj adóval együtt 7 lei.

— Dió és zab exportot gyorsan és szakszerűen bonyolít le az „Internationale” szállítványozási vállalat Arad, Str. Colonel Pirici (Vörösmarty-u.) 3., I. Telefon 602.

— Átköltözködési ingóságok vámmentes behozatalát vagy kivitelét leggyorsabban eszközözi az „Internationale” szállítványozási vállalat Arad, Str. Colonel Pirici (Vörösmarty-u.) 3., I. Telefon 602.

— Az Arad Torna Egyesület december hó 2-án tartja a „Fehér Kereszt” nagytermében zártkörű táncestélyt.

— Pékek a prefektusnál. Ma délután az aradi pékmesterek hattagú küldöttsége kereste fel Georgescu János vezérfelügyelőt, delegált prefektust és kérték, hogy hivatalos uton szerezzen be az aradi pékek részére maximális áru lisztet, nehogy az olcsó liszt hiányát a közönség szenvedje meg majd akkor, ha a pékek a maximális rendelet folytán nem tudnák üzemüket folytatni. Georgescu János vezérfelügyelő intézkedett, hogy a pékek és a malomtulajdonosok megbízottai vezetése mellett tárgyalásokat folytassanak. A tárgyalásokat már ma délután megkezdték és már bizonyos, hogy Arad város kenyérellátása előtt felmerült akadályokat elsimitják.

— Anglia az elítelt görög miniszterekért. Athen. Az atheni angol követ lépéseket tett a görög kormánynál, hogy az előbbi kormányok elítélteit felett ne hajtsák végre a halálos ítéletet.

— Angol félkabátok, raglánok, bekecsék legjobb kivitelben Schaffer és Cirsteanál készülnek.

— Lakásosztogatás. Engelhard János ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy ma délután betörték a Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 20. számú házban levő lakására és onnan nagyértékű fehérneműt loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Mozi.

* A Judex dráma a végéhez ért: vasárnap lesz a bemutatója az Urániában Judex megbízatása ötödik s egyben utolsó fejezetének, amelynek Vezeklés a címe. Most már maga Judex is megelégette a banditák gazságait s leszámolásra készül. Üldözöbe veszi az Egyszeműt és a grófnőt, akiknek azonban mégis sikerül egy csolnakba ülniök és a tengerre menekülniök. Szerencsétlenségükre azonban egy robbanóanyagokkal telt ladikban menekülnek s így történik, hogy amikor Judex hűséges segítőtje, Cocantin utánuk lö, a golyó felrobbantja a csolnakot s a gonosztevők a hullámsírban lelik halálukat. A Judex-film befejező része vasárnap és hétfőn látható az Urániában.

* A kedves diákhistoria, az ötödik osztály, amely megkapóan szép meséjével, Lóth Ila csodás alakításával valóssággal elragadta a közönséget, vasárnap látható utoljára az Apollóban.

* Vidám, derűs mosolyt csal a néző arcára az a románikusan ható vígjáték, amely Kismama címmel az Apolló hétfői premierje. Várkonyi Mihály és Éva May játszóak a főszerepeket abban a kristálytisza szerelmi regényben, amely a főúri világban szövődik, amelynek érdekes színt, megkapó bájot ad az a körülmény, hogy a kismama-grófnő libapásztorleányként mutatkozik be az ifjú hercegnek, aki viszont az udvari vadász jelmezében teszi a szépet. A derűsen kedves bonyodalmakba aztán hangoz kacagással vegyül be Lux detektív, aki országokon keresztül kutatja a Kismama „elveszett” gyermekét s végül sok baklövés után egy viharvert tengerészt vezet fel a bájós babuska képében, persze közben az ifjú pár, akiről közben lehullott az inkognitó leple, egymásé lesz. Ezt a vig, érzelmes és kacagató jelenetekkel teli játékot hétfőn mutatja be az Apolló.

* Nemo kapitány, a híres Verne-regény fantasztikus hőse csütörtökön kerül színre az Apolló színházban.

Ujból megindul a magyar faexport.

(Csak Románia láthatja elával Magyarországot.)

A Magyarországra irányuló faexport a legutóbbi időben teljesen megszűnt. A magyar faimportörök részére magasak a mai romániai faárak, amelyeket a kiszállítás tetemes költségei emelnek erősen. A Magyarország felé megszünt fakivitel Jugoszlávia, Svájc és a Balkán irányában talált utat és a román faexportörök előnyös árak mellett szállíthatták ki készleteik nagy részét. Miután Jugoszlávia maga is Romániából importálja tűzifa szükségleteinek hiányait, ennek folytán az ottani faárak jóval magasabbak, mint Romániában, így Magyarország sem Jugoszláviából, sem pedig Csehszlovákiából, ahol a szokolárok megfizethetetlenek, nem importálhat fát. Az Aradi Közlöny munkatársa ma kérdést intézett Kemény Györgyhez, a Nasci rt. aradi igazgatójához, hogy milyen exportlehetőségek vannak Magyarországra, tűzifa tekintetében. Várható-e, hogy a szünetelő export ismét megindul és mik ennek a feltételei. Kemény György igazgató a következő felvilágosítást adja az Aradi Közlöny részére:

Irodalom, művészet

Az Ördög Párisban.

(Molnár Ferenc milánói sikere).

Molnár Ferenc drámáiról sikereinek babérkoszorújába ismét be tűzhet két értékes babérlevelet. — *Hattyu* című vígjáték, amely két évvel ezelőtt indult diadalmas útjára, miután a bécsi Burgszínházban és Berlinben is nagy sikert aratott, most az olasz közönséget is meghódította. Olaszország első színházi városában, Milánóban, a Mauzoni-színházban került színre először most kedden és a milánói kritikusok beszámolója szerint ragyogó sikert aratott. A *Corriera della Sera* hasábos kritikát szentel a darabnak. Egy párisi jelentés is beszámol Molnár Ferenc másik nagy sikeréről. A párisi Théâtre des Champs Elysées színházban tegnap este volt *Az ördög* premierje. A világotjáró darabot Franciaországban eddig még nem játszották. A párisi premiéren a címszerepet maga Ermete Zacconi játszotta, olasz nyelven. Az ördög világhírű utjának a párisi bemutató már csak azért is nevezetes állomása, mert ez az első magyar darab, amely a háború kitörése óta a francia fővárosban színre került.

* **Heti műsor.** Hétfő: Petőfi-ünnep. Bérlet. Szerda: János vitéz. C. bérlet. Csütörtök: Hollandi menyecske. A. bérlet. Péntek: Hamburgi menyasszony. B. bérlet. Szombat: Drótos tót. C. bérlet, 7 és fél órai kezdéssel. 10 és fél órai kezdéssel: Nics valami elvámolni valója? Vasárnap délután: Aranyvirág. Este: Drótos tót. A. bérlet, 7 és fél órai kezdéssel.

— Az újabb időben Magyarország részéről nincsen érdeklődés az erdélyi tűzifa iránt. Ennek oka az, hogy Jugoszlávia, Svájc vagy bármely más relációban, sőt a belföldön is előnyösebb elhelyezési lehetőségek vannak, mint Magyarországon, ahol tudvalevőleg igen alacsonyan maximálták a tűzifa árt. Magyarország azonban egész minimális lévén tűzifa termése, jóformán egész szükségletét külföldről kénytelen importálni és ezt a magyar faimportot csak Románia láthatja el, mert sem a jugoszláv, sem a cseh tűzifát megfizetni nem tudja. A Magyarországot környező államok között Romániában a legolcsóbb a fa ára és így az ottani faimport tekintetében más ország nem is kerülhet szóba. A még fennálló tűzifaexport málnási rendelet nem maradhat már sokáig érvényben Magyarországon, mert a készlet ott egyre fogy és ha rövidesen nem teszik lehetővé azt, hogy a magyar faimportörök Romániából szerezhessek be szükségletüket, akkor télvíz idején tűzifa nélkül marad Magyarország.

Ejél nagy kabaré 10 és fél órai kezdéssel.

* Vasárnap délután mérsékelt hely árak mellett kerül színre a városi színházban a Cigányprimás című operette. Vasárnap este Barics Gyula felléptével a Sárga csikó magyar népszimű van műsoron.

* Gergely Gizi ingben szaladgál a színház vasárnap éjszakai előadásán az erotikában és humorban gazdag Gólya című darabban.

* Az aradi magyarság ünnepe kell hogy legyen a Kölcsey-Egyesület hétfői Petőfi-estje az aradi városi színházban, melynek műsora nívóban és értékben egyike a legnagyobbaknak, amit eddig vidéki Petőfi-előadás rendezése körül nyújtottak. Unger Mór karmester vezetésével a Filharmonikus-Egyesület és a színház együttes zenekarának Hunyadi-nyitánya vezeti be az estét, mely után Gergely Gizi színész Petőfi-verseket ad elő. A katolikus gimnázium művészi együttesében előadandó „Falu végén kurta kocsmát” „A rab” c. Petőfi-költemény diszletezett és scenirozott előadása követi. Dr. Falus Lajos méltatja majd Petőfi magas esztétikai színvonalu értékezésében s ezután a „Szeptember végén”, az „Alku” és a „Busuló betyár”-t tökéletes színvonalú beállításban fogják bemutatni, míg a rendezési szüneteket Kálmán Sári és Zala Béla szavalatai töltik ki. A Gutenberg-dalkör Kovács Gyula karmesterrel hatásos, magas színvonalu „Petőfi dala” és a Csányi Mátyás által megzenésített „Falu végén kurta kocsmát” daljáték fejezik be az ünnepeket, mely biztonnal hosszú ideig emlékezetes marad Arad műértő közönségének. A jegyeket a színház pénztára árusítja.

* N. Opre Geni hangversenye egy, a művésznőt ért baleset következtében, folyó hó 25-ikére halasztott. A már megváltott és előjegyzett jegyek érvényben maradnak.

Ujarad háboruja Araddal.

(Mit mond Ujarad tiltakozó memoranduma? — Ujarad harca egy kormányrendelet ellen. — Dr. Hemmen János és dr. Neff János nyilatkozatai.)

Osszeült 1921. áprilisában az ujaradi képviselőtestület és hadüzzenet küldött tíz parlamenti és közigazgatási fórumnak. A hadüzenet memorandum formájában íródott, tiltakozó irat volt az Aradhoz való csatlolás ellen. Tudni kell, hogy a parlament közigazgatási bizottsága az egyes városok öt kilométeres körzetében a városi közigazgatás fennhatóságát alá rendeli a községeket. Így kerül majd Ujarad Aradhoz. S ez az, amit Ujarad nem akar.

Az ujaradi hadüzenet.

A memorandum kifejti, hogy Arad az ujaradiaknak és az ujaradi járás lakosainak idegen. Kereskedelem, ipar, szellemi élet abszolút nem Arad felé gravitál. Ujarad Arad városától különállóan sokkal jobban fejlődik, hisz Arad nem tudná azt nyújtani, amire szüksége van. Arad csak azért akar bennünket, hogy adóságait, terheit segítsük fizetni. Arad Temesvárhoz képest nagyon kicsi és jelentéktelen. Temesvár a második város Nagyromániában és kulturintézményeivel fejt ki a vonzóerejét.

„Arad eddig semmi említésre valót nem produkált, — hogyan tudja az ujaradi teendőket végezni?”

Dr. Hemmen és dr. Neff nyilatkozata.

Az Aradi Közlöny munkatársának módjában volt dr. Hemmen János ujaradi ügyvéddel beszélnie, aki a következőket mondta:

— Ujarad Aradhoz való csatlóása német nemzetiségi szempontból a bánáti svábságra nézve jelentene mindekelőtt sérelmeket. A bánáti svábság már azt fájdalmasnak érzi, hogy a békekongresszus ketté osztotta a

Konyhaművészeti kiállítás.

(A magyar szakácsok első lettek a prágai nemzetközi szakácsversenyen).

A múlt héten prágában nemzetközi konyhaművészeti kiállítás volt, amelyen a magyar szakácsok nagy sikert értek el. Négy magyar szakács vett részt a kiállításon kapcsolatos szakácsversenyen és a magyar konyha művészei hat nemzet közül az első díjat kapták. A Prágában szerepelt szakácsok szerdán számoltak be szereplésükről, az éttermi munkások szakosztályában. A prágai kiállítás nagyobb volt, minden eddigi szakácskiállításnál. Az első este a csehek bankettet rendeztek a francia és a magyar szakácsoknak. A terem, ahol a vacsora volt, francia, cseh és magyar zászlóval volt feldisztve, a zene pedig előbb a cseh, majd a francia és végül a magyar Himnuszot játszotta, amelyet mindenki állva hallgatott végig. A lapokban nagy hirdetések jelentek meg és Prágai utcáin táblákat hordoztak ilyen felirással: A kiállításon ma a magyar szakácsok főznek.

A reklámoknak meg is volt a hatása, mert minden korábbi érdeklődést felülmutat az érdeklődők

Bánatot. Ez az Arad felé való orientálás csak decentralizálná a bánáti németiség erejét, elszakítaná a temesvári központtól, viszont terheket jelentene Ujarad közönségére nézve. A parlament közigazgatási bizottsága megkapta már fölratunkát, amelyet 10 ezer ujaradi és járási lakos irt alá.

Dr. Neff János, az ujaradi németiség egyik vezető exponense ezeket mondotta az Aradi Közlöny munkatársának:

— Az ujaradi járás még csak csatlakozna Aradmegyéhez, de arról szó sem lehet, hogy Ujarad csatlakozzék Aradhoz. A békekongresszus már megbontotta azt a kompakt gazdasági és etnográfiai egységet, amit a Bánát németisége jelent. Hiszen arról is szó esett, annak idején, hogy az egész Bánátot Romániához csatolják és a németiség itt valami köztársaság-félet alakítana, a román állam fennhatóságát alatt. Az 1921-ben elfogadott fölterjesztés szempontjait Ujarad ma is aktuálisnak érzi. Arad nem tudna Ujaradnak olyan szilárd bázist adni, mint Temesvár, a sváb centrum. Ezenkívül is olyan súlyos gazdasági csapást jelentene ez a csatlakozás, amely Arad külvárosává sülyesztené ezt a most önálló és virágzó községet.

A békekötés Arad és Ujarad közt.

Ha a kormány tervezetét a parlament elfogadja, Ujarad a memorandum és a nyilatkozatok dacára is Aradhoz csatolhatik. Bármennyire is tiszteletreméltóak a főnti érvek, Ujaradnak viselnie kell majd azt a természetes konzekvenciát, hogy Arad közterheiben osztozni fog. És ez a legkevesebb, amit Arad Ujaradtól elvárhat.

nagy száma a negyedik napon. A közönség csodálta a magyar szakácsok munkáját, akik a helyszínen készítették el az ételeket nem úgy mint a csehek, franciák, olaszok, németek és oroszok, akik egy városi vendéglőben dolgoztak. A magyar szakácsok készítményei voltak a legelsőek, amelyek elkelték a kiállításon. A magyar szakácsok menüje a következő volt: tyukleves csigatészta-val, kolozsvári töltött káposzta, paprikáscsirke galuskával, borjúpörkölt, bográcsgulyás, savanyu vetrece, turóscsusza, rablóhus nyáron, tordai pecsenye, lacpecsenye és piritott borjúhús magyarosan. Este összehívták a kiállítás minden résztvevőjét és kiosztották a díjakat. Mind a négy magyar kiküldött és a budapesti szakácsszakosztály első díjra egy-egy gyönyörű ezüstkoszorút kapott. A francia szakácsküldöttség az elismerés és hála jeléül a magyarok szép munkájáért egy hatalmas plakettet nyújtottak át. A jövő évben Párisban rendeznek a szakácsok nemzetközi kiállítást, 1924-ben pedig Budapesten lesz kiállítás. A magyar szakácsok kiállítási munkáját olyannyira meghozta a közönség, hogy a rendezőknek kellett visszatartani a tö-

meget. A táblákat a szakácsok magyarsággal „Szent István”, „Tran-silvánia”, „Hungaria” tálnak nevezték el. A kiállítás végén a francia szakácsdelegáció elnöke melegen gratulált a magyar szakácsoknak és büszkén jelentette ki, hogy a magyar szakácsok a szakácsművészet, az izléses munka és a takarékoság tekintetében egy nívón állanak a francia szakácsokkal.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutaárak. (November 18.) Dollár 160, márka 0.03, szokol 5.50, dinár 2.30, francia frank 11, magyar korona 0.06 és fél, Kifizetések: Budapest 15.20, Bécs 460, Berlin 0.0275, Prága 5.10.

Bucuresti zárlat. (November 18.) Kifizetések: Páris 11, London 710, Newyork 160, Milano 7.30, Zürich 30, Prága 5.10, Bécs 0.0675. Valuták: Márka 0.0305, léva 1.04, török lira 0.81, Font sterling 710, francia frank 11.20, svájci frank 30, olasz lira 7.10, drachma 4.10, ünár 2.30, dollár 159, Napoleon 570, osztrák korona 0.0025, magyar korona 0.0675, szokol 5.10, lengyel marka 0.0130.

Zürichi nyitás. (November 18.) Berlin 0.081250, Newyork 541, London 2424, Páris 3805, Milano 25.15, Prága 17.25, Budapest 0.2250, Zágráb 2.15, Bucuresti 3.50, Varsó 0.0350, Bécs 0.0073, bélyegzett 0.0075.

Zürichi zárlat. (November 18.) Berlin 0.078750, Newyork 540.50, London 2422, Páris 38, Milano 24.95, Prága 17.25, Budapest 0.2250, Zágráb 2.15, Varsó 0.035, Bécs 0.0073, osztrák bélyegzett korona 0.0075.

Budapesti devizaközpont jegyzése. (November 18.) Napoleon 9000, dinár 36—37.50, Bucuresti 15.50—16.50, Amsterdam 965—977, London 11100—11300, Milano 113—118, Páris 166—172, Prága 77—81, Zágráb 9—9.40, Bécs 0.0325—3.40, Newyork 2490—2515, Szófia 17.50—18.50, Varsó 0.16—17, Berlin 0.40—50, Zürich 450—465.

Bécsi hivatalos zárlat. (November 18.) Prága 2340, Zágráb 287, Budapest 30.50, Newyork 73250, Páris 5125, Zürich 13.520, Berlin 10.90, Amsterdam 28600.

= Uj gyár Aradon: Oppenheim Rezső sörraktáros és jéggyártulajdonos egész Romániában hiányzó szalmatok gyártására új gyárat alapít. A gyár a legmodernebb automatikus gépekkel és segédeszközökkel van felszerelve. A gyár üzemét még december hó első napjaiban megkezdi.

A szerkesztésért:

KAROLY JOZSEF
felel.

Cenzurat: **Dr. ROMUL MAGER**

* Műsoros estély. Az „Aradi Orth. Izr. Jót. Nőegylet” f. hó 26-án a Fehér Kereszt dísztermében műsoros teaestélyt rendez, melynek feltétlenül sikerét biztosítja az a nívós műsor, melyet a vezetőség fáradságot nem kímélve a legjobb művészi erőkből állított össze. A műsort még nem közölhetjük, de úgy értesülünk, hogy Csányi, Galetta, Kálmán Sári, Jávor és Huszár színművészek, Schwarczberger Lili műkedvelő ének- és zongoraművésznő s még több aradi urileány hozzájárul az est sikeréhez. Tekintve, hogy a jövőre a nyomor enyhítésére, szegény gyermekek felruházására lesz fordítva, e nemes cél eléréseért mindenki igyekezni fog jegyeit előre megváltani, annál is inkább, mert a vezetőség okulva más alkalommal történt tulzsufoaltságon, csak korlátozott számú jegyeket bocsájt ki. Jegyek kaphatók Zinner ékszerészüzletben és Colombo fűszerüzletben.

* Botrányos válópör Aradon, Hadimili a drágaságról, Kerpel Izsó árdrágított, Férfitündérek Budapesten, Pusztulnak az aradi kávéházak, Új ruhát csináltattam, A jótékony zsidó, stb. című szenzációs cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legujabb száma.

A bankok és hadikölcsönök.

(Csehországban megkezdődött a beváltás.)

A hadikölcsön-kötvények felől egyes lapokban olyan közlések jelentek meg, hogy az aradi pénztintézetek a tulajdonukat képező hadikölcsönöket azok értékének feléig, negyedéig, sőt egyesek teljesen leirták. Mint értesülünk ezek a leírások nem történtek meg. Az 1919. évben miniszteri rendelet jelent meg, amely a hadikölcsön kötvényekre történt tartalékolást adó mentesnek mondotta ki. Azonban a következő évben a román impérium életbelépte után a pénzügyi hatóságok nem akarták elismerni ezen rendelet érvényét, úgy hogy a pénztintézetek, ha a tartalékolást folytatták volna, ezen tartalékba tett összegek után adót fizettek volna, tehát a hadikölcsönök devialvációjá esetén kétszeres veszteséget jelentett volna. Már ezen okból se lehetett a hadikölcsönöket felére, negyedére vagy száz százaléka leírni, vagy tartalékolni és az aradi pénztintézetek azért sem tartották szükségesnek ezeket a leírásokat, mert az érdekelt nagy közönséggel együtt, abban a szilárd meggyőződésben vannak, hogy a román állam a hadikölcsön kötvényeket föltétlenül be fogja váltani.

Hogy ez nem tulzott optimizmus, a következőkből látható meg: először mert eddig egyetlen oly kormány nyilatkozat se történt, amely ennek ellenkezőjét állította volna, másodsor mert már csehszlovákia a hadikölcsönök beváltását fokozatosan megkezdte, s amit az egyik utód állam saját polgárai érdekében tesz, az elől a többinek szintén nem lehet elzárkózni, harmadsor, mert a beváltásra kerülő hadikölcsönök végösszege a legkedvezőbb beváltási arány mellett sem tesz ki oly nagy összeget, amely Románia állami háztartásának mérlegében lényeges terhet jelentene.

Szenzációs estélyi toalettek, kosztümök, délutáni ruhák készülnek **Trébits Lenke** salonjában, Str. Alexandri (Saloz-utca) 6. sz. 12584

Bóra Margit kalap- és iparművészeti salonjában Str. Gheorge Popa (Ferdinand-u.) 8. készült újabb batikolt kalap látható Somló Testvérek kirakatában. Felhívom a finom izlésű hölgyközönség érdeklődését e kalapokra, mert nemcsak szép és eredeti kalapot szerezhetnek vele, hanem mindig felhasználható értékes munkát is, mert az elsőrendű anyagra készült festés ruhadísznek, diszpárnának könyvfedélnek stb. is alkalmazható. 12584

Karácsonyi ajándékok is batik festéssel díszítve, aránylag olcsó, mutatós és értékes tárgyat adnak.

Az országot halottja.

(Megölte a nővére volt férjét).

A legutóbbi napok egyikén Sirbs, Marosillye mellett levő község határában halva találták Crecun György cozsai lakost. Crecun fején súlyos sérülések voltak. A boncolás megállapította, hogy bár Crecun sérülései súlyosak voltak, mégsem azok, hanem szívszélhűdés következtében halt meg. A csendőrség, Russu Vasillie illyei őrsparancsnok vezetésével megindította a nyomozást és megállapította, hogy utóljára Babuca Arcadie bácsai lakos társaságában látta Crecunt. Babucát letartóztatták, aki rövid vallatás után beismerte, hogy ő ütötte fejbe Crecunt egy yavillával, de azt Mária nevű nővéreinek biztatására cselekedte meg. Babuca Mária a háború előtt vadházasságban élt Crecunnal, akitől két gyermeke született. Crecun a háborúban fogságba került és amikor a fogságból hazatért, nem kellett többé neki Babuca Mária, sem a két gyermek, hanem egy másik asszonnyal lépett közös háztartásra. A csendőrség Babuca Mária-t is letartóztatta és Arcadiével együtt beiktatá a dévai ügyészség fogházába.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Rosenberg Manó úrnak, a Korber Testvérek nagyszentmiklósi börtönjára börtönjének, soha el nem muló hálánkat, elismerésünket és legforróbb köszönetünket fejezzük ki, a felejtetetlen drága, egyetlen

Juliska leányunk

tragikus elhunyt alkalmából kifejtett hűséges önfeláldozásáért, amit tőlünk csak egy apa tesz és nem egy jóbarát, amit visszafizetni nem lehet.

Az Isten jutalmazza meg az ő jószágát! Sámnicolaul-mare (Nagyszentmiklós) 1922. nov. 16.

5619 A gyászoló Spitzer-család.

Elsőrendű téglaégető

azonnal alkalmazást nyer

„VULCAN” tégla gyárnál

Str. George Ionescu (Gr. Károlyi-u.) 12.

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem az igen tisztelt ismerőseimet és vevőimet, hogy Aradon, Str. Episcopul Radu (Magyar-u.) 24. sz. a. levő „Erzsébet szikviz- és syfonfejgyár” céget Révész József és Társa cégnek adtam át.

Amidőn eddigi szives támogatásukért köszönetemet fejezem ki, egyben kérem, hogy azzal utódomat is megtisztelni sziveskedjék.

Arad, 1922. november hó 18.

12584 Rácz József.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel jelentjük, hogy Rácz József ur Aradon, Str. Episcopul Radu (Magyar-u.) 24. sz. a. levő „Erzsébet szikviz- és syfonfejgyár”-át mai napon megvettük és azt az eddigi szellemében és agilitással szándékozunk tovább folytatni. Legfőbb törekvésünk az lesz, hogy igen tisztelt fogyasztóink igényeit minden tekintetben közmegelegedésre kielégítsük. További szives támogatást kérve, vagyunk teljes tisztelettel

Arad, 1922. november 18.

Révész József és Társa.

FELHÍVÁS.

Ügyfelem, Rácz József Str. Episcopul Radu (Magyar-u.) 24. alatti „Erzsébet” szikviz- és syfonfejgyárát eladta. Felhívom esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket irodámban Str. George Lázár (Simonyi-u.) 12. sz. a. három nap alatt jelentésük be, mert későbbi jelentkezéseket figyelembe nem vehetek.

12584 Dr. Órfi Gyula, ügyvéd.

PARISI

legújabb modellek TOILETTEK

PALETOK

SZORMEKABATOK

HOLZER

DIVATRUHAZABAN

Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 9. 11988

Értesítés.

Van szerencsém a nb. közönséget értesíteni, hogy üzletemet kibővítettem és újabb bevezettem **prima**

lupényi fűtőkőszent és kokszt,

továbbá kapható nélam mint eddig aprított tizifa, száraz pormentes faszén, valamint hirtve **alvacal mész,** elsőrendű portland cement, alabastrom és stuktur-gyepsz, kátrány fedélemoz, stuktur-nád, stb. a legkisebb polgári haszon mellett, pontos és kuláns kiszolgálással. Az árut kívánatra házhöz szállítom. 12584

SAMUIL RUDAS

Piața Catedralei (Tőkölly-tér) 1.

Nagy téli elárusítás!

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

„RENAISSANCE”

divatruhában

Str. Bratianu 2.

Minorita palota.

(Weitzer János-u.) 2.

Három méter gyapju szövet női kabátra L 500.—
Három méter gyapju szövet férfi ruhára L 530.—
Angol női kabát Velour Mtr. 290.—
Valódi gyapju double szövet L 330.—
140 cm. Caracül női kabátra 300.—
Jutta futószőnyeg lei 75.—, 85.—, 90.—
Bársonyos flanellek mintás 31.—
Gyönyörű mintás parkettek 52.—
Mintás, virágos kabátbélések 58.—
Fátyol selyem mouzlin harisnyák: lei 45.—, 60.—, 75.—, 90.—
Bélelt antilop imitáció kesztyű lei 45.—, 55.—

Francia flanellek, kézimunka ágyterítők és stórok, Rumburgi-vásznak és chiffonok, Crep de chenck, kötött selymek minden színben, selyem bélesek, valódi angol Silskin kabát plüssök legolcsóbb árban szerezhetők be. 12584

Ugyanott:

Karpelesz Zsigmond

angol uriszabósága

Valódi angol szövetek nagy raktára.

Jutányos árak! 12584

VIDÉKEN 40 éve fennálló jóforgalmu

fűszer és rőfös áru-üzlet

sarokházzal szép lakással nagy veteményes kerttel eladó. Bővebbet: Kohn Lászlónál, Buzsák.

Washordók

200-300 literig kaphatók

SZEKELY V.

ARAD, Str. Cosbuc (Weeselenyi-utca) 48.

Új és használt

200, 300, 400 és 800 l. űrtartalmu

Vashordók

kisebb, nagyobb mennyiségben jutányos árban — eladók. Bővebbet —

Deutsch Testvérek

nemzetközi szállítóknál

ARAD, Strada G. Lazer (Simonyi-utca) 13. szám. 5622

Tóth György

éplései vállaikozó 5574

Strada Marasesti No. 56.

Tervez, épít, átalakít

Kérjen költségvetést.

Új frés jamper

nyulánk alakra való 400 Leiért, 6-8 évesek való használt leányka télikabát 200 Leiért, 29 es uj bagaria cipő 250 Leiért eladó. Cim:

Wallinger-hirdetőjében

Az előkelő világ cipőkrémje

TUNGSRAM
A LEGTARTÓSABB ÉGŐ TÖKELETES VILÁGÍTÁS!

Női és leányka téli felöltő ujdonságok legjutányosabban beszerezhetők: IULIU PLESZ GYULA

Központi ruháárúházában ARAD, Strada Col. Pirici 3. (Vörösmarty-u.) A színház épület hátsó bejáratával szemben. — Allandó nagy választék Caracül Plüsch kabátokban. 959

Mikulás

szaloncukorka, legfinomabb karácsonyfa díszek

mint minden évben legnagyobb választékban, legolcsóbb árban kaphatók:

„Csokoládé Király”-nál

Csak Strada Metianu (Fo-rai-utca) 2. sz

Publicatiune.

Calea Ferata Electrica Arad-Podgoria. Se aduce la cunostinta Onor. Public ca cu incepere dela 1. Decembrie a. c. tarifele de calatori se vor majora in modul urmator: Zona 1. cl. I. 4.50, cl. III. 3.00, Zona 2. cl. I. 5.50, cl. III. 3.50, Zona 3. cl. I. 7.50, cl. III. 5.—, Zona 4. cl. I. 10.—, cl. III. 7.—, Zona 5. cl. I. 14.—, cl. III. 9.—, Zona 6. cl. I. 20.—, cl. III. 11.—, Zona 7. cl. I. 24.—, cl. III. 14.— Lei. 3408

Villanyberendezéseket

ugy helyben mint vidéken elvállal: **Návrády Ede** villanyszerelő Arad, Str. Metlanu (Forrai-utca). Vulcán: Strada Gara. 5624

Wir suchen pro Frühjahr (1. April 1923.) zur technischen Leitung unserer Dampfziegelei u. Dachziegelfabrik einen **ZIEGELEI-MASCHINEN INGENIEUR od. BETRIEBSLEITER**

militärfrei, ledig od. verheiratet womöglich der deutschen, rumänischen u. ungarischen Sprache mächtig mit langjährig reichen Erfahrungen in Dampfziegeleien u. Dachziegel-Fabriken wohl vertraut mit der Instandhaltung sämtl. Aufbereitungs- u. maschinen als auch mit deren rationellen Arbeitsweise sowie mit den mod. Fortschritten im Betrieb v. Ziegeleianlagen.

Derselbe muss auch mit dem Brennen v. Mauersteinen und Dachziegeln im Ringofen vollständig vertraut sein, die Buchführung verstehen u. falls erforderlich auch selbst Hand anlegen können.

Offerte mit Gehaltsansprüche, Zeugnisabschriften, Beschreibung des bisherigen Lebenslaufes, Angabe des Bildungsgrades und Referenzen sind unter Chiffer „Betriebsleiter“ an die Administration dieses Blattes zu richten. 5608

DAMPFKESSEL

mit 40 Quadratmeter Heizfläche 10 Atm. Druck vomöglich mit Überhitzer wird zu kaufen gesucht. Angebote werden unter Chiffer „DAMPFKESSEL“ an die Administration dieses Blattes erbeten. 5607

Gyűjtőwaggont

felelőség mellett biztosítással indit a napokban, a következő vonalakon:

- Arad-Budapest.
- Arad-Wien
- Arad-Prag
- Arad-Pozsony (Bratislava)
- Arad-Triest.

Atvesz mindennemű áruk és ingóságok szállítását és továbbítását

Mauritius Rubinstein Mór nemzetközi szállítási irodája **ARAD,** 12711 **Minorita-palota.**

Hengermalom

ő járata, teljesen új állapotban, nagy fövedelemmel, vám- és kereskedelmi őrléssel. — Műmalom legjobb buzatermő vidéken, konkurrenca nélküli, nagy fövedelemmel. — Gőzmalom modern lakóházzal, a községben egyedül álló. — Gőzmalom 3 község központján nagy forgalommal eladók. Megbizott: Haász Iroda Strada Románului (Zrinyi-utca) 6. szám. 11722

Viseljen sok előnye m i a t t **PALMA** kacsuk cipő-sarkot és cipő-talpat

12861

BAR a Központi szálló disztermében november hó 21-től minden este fél 10 órától. **OLGA és TEDDY** világhírű táncművészek fellépte. Kitünő baritalok. Reggelig nyitva. Belépés díjtalan.

Fraji DEUTSCH Testvérek nemzetközi szállítók **Arad, Strada G. Lazar (Simonyi-utca) 13. sz.** Wien-ből és Budapestről hetenkint többször inditunk gyűjtővagonokat **Aradra és Erdély más állomásaira.** — Rövid időközönként inditunk gyűjtővagonokat **Aradról Budapestre,** továbbítással saját telepeink által, a külföld bármely állomására. **Előnyös díjtételek, legrövidebb szállítási határidő, pontos kiszolgálás.** Sürgőnyeim: Deutschped. Saját telepek: Cluj, Wien, Budapest, Orade-Mare, Brasov, Orsova, Szolnok.

Saxonia No. 73. 5606 **Wattelin, szabóvatta és takaróvatta** jól bevezetett képviselők kerestetnek Ajánlatok referenciákkal „Wattelin“ jelige alatt kéretnek „Saxonia“ hirdető vállalatához, Brassó, Károly herceg u. 11.

„Hermes“ 7867 Szives értesítéseket „Serlős 6738“ jelige alatt **Rudolf Mosse** hirdetői vállalat **WIEN I. Sellerstaedte 2. kór.** **Nagy izzólámpagyár (világcső) összeköttetést keres** alkalmas aradi céggel, mely saját raktárhelyiséggel és jól szervezett eladással rendelkezik, **a romániai kizárólagos képviselőt** illetőleg. 5614

Csunya nők szépek, szép nők szebbek lesznek a **HAJÓS-RELE** **DORÉ-CRÉME** használatu után. 10175 **Hajfestő „Melogen“** elismert legjobb gyártmányu fekete és barna színekben. Ára 35 K. Fönti szerek kaphatók **Hajós gyógytárban** Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

CSÁKY ÓRAS-ÉKSZERÉSZ ÉS VESNÖK **ARAD.** STR. HORIA (SZÉCHENYI-UTCA) 1. SZ. **ÓRAK ÉS ÉKSZERÉK** LEGOLGOSABB BEVÁSÁRLÁSI FORRASA ELSORANGU ÓRAS ÉS VESNÖK MUTEREM. ARANYAT, EZUSTOT LEGMAGASABB ARON 0000 VESZI 0000

FLORA LIQUEUR ARAD

SZIRMAI adásvételi és hirdető-irodája Str. Tribunalu Axente (Damjanich-u.) 14. **ELAD:** Gyönyörű kisebb bérházat. 6 lakás, kétszobás átadó 130.000 lei, kisebb magánház 55.000 lei, 5 szobás magánház 160.000 lei, piactéri emetetes ház 4 szobás lakással, 7 szobás magánház istállóval és több kisebb nagyobb bér és magánházat, üzletet, szállót stb. **KERES:** bér és magánházakat vevői részére. Díjtalan és kötelezettség nélküli előjegyzés. Utcai helyiség. 11817

Veszek régi hamis fogakat és egész fogsorokat **Kun ékszerész.**

Eladó 19-32-es dupla hengerek, 2 dupla rovátkolt, 2 sima hengerrel, jókarban levő Oser-téle. — Bővebbet: **WALLINGER-IRODÁBAN,** Strada Eminescu (Oeak Ferenc-utca) 10. szám. 12474

Wir suchen zum baldmöglichsten Antritt einen jungen energischen **ZIEGELEIMASCHINEN-MASCHINISTEN** für Dampfmaschine mit Hoch, Niederdruck u. Condensation welcher militärfrei, ledig od. verheiratet sein kann, reiche langjährige Erfahrungen in Dampfziegeleien und Dachziegelfabriken besitzt. Derselbe soll mit der Instandhaltung sämtl. Aufbereitungs maschinen vollkommen vertraut sein. Mit Revolver Falzziegel-pressen mit Autom. Putzapparat und Autom. Bieberschwanz-Abschneider längere Jahre gearbeitet haben. Mutterformen konstruieren u. Bieberschwanzmundstücke verfertigen, auf der Drehbank selbständig arbeiten, so auch mit Benzinmotor arbeiten und im Stande halten können. Offerte mit Gehaltsansprüche, Zeugnisabschriften, Angabe des Bildungsgrades u. Beschreibung des bisherigen Lebenslaufes sind unter Chiffer „Ziegeleimaschinist“ an die Administration dieses Blattes zu richten. 5609

Fettik József

kárptos és diszító
Buly, Maria Reg. 20.
Fischer Eilz palota.

Vállalja új munkák elkészítését, régiak feldolgozását, javításokat.

Szolid jó munkája ismert. 4926

Lakás diszítés. Fügönyök készítése elsőrendű ízléssel.

Tritthaler Ferenc

építészeti irodája Str. Cosbuc (Wesselényi-utca) 47.

Vállalja minden szakba vágó munkák készítését a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelig.

Tervek és költségvetések kívánatra elkészülnek.

Esküvői, névnap alkalmi ajándékok,
és egyéb
legnagyobb választékban kaphatók:
Losonczy óra- és ékszerüzletében
Arad, Piața Avram Iancu I., Szabadság-tér.
Órák és ékszerek javítása
Teljeskörű melletti eszközökkel. Brillánsokért,
arany és ezüst tárgy-ért legmagasabb árat fizet.

Hölgyeknek mindennapi használatra.
Úrúrnak borotválkozás utánra
ajánljuk a
HELACITOT
Izzadó fényes száraz arc, egyszerű lemosásra osodás azóp lesz, mintha valami lehetet finomságu harmattal volna bevonva. (Mitesserek) atkák pár nap alatt elmúlnak. — Legártalmatlanabb aroszépítő. — Készíti
Dr. Földes és Hehs Margiterema gyára
Budapest, I. Bertalan-utca 28.
Arad—Uj-Miclaoca. 12091

Ragyogó fehérre lesznek a fogai, ha Földes-féle
MARGIT FOGPASZTAT
használ. Egy tubus ára 8 Lei. Kapható:
Dr. FÖLDES gyógyszerárban.

Virág Kálmán
építőmester
ARAD, Bul. Carol I. 59. sz.
tervezéseket, építkezéseket, átalakításokat és javításokat máltányos árak mellett vállalja. 5425

SZOLLO-OLTVANYOKAT
Amerikai alanyvesszőket
elsőrendű minőségben, a faj azonos- és tisztaságáért jótállva, ajánl
GASPARI Fr., Medgyes.
Arjegyák kívánatra. 4640

„PERFECT”
gummi bélyegző gyár, véanóki műintézet, domborműnyomda Arad, Straža Eminescu (Deák Ferenc-u.) 8. sz. 12311

Szerszámok „Prompt”
Építkezési vasalások
Technikai áruk
Emelőgépek
12182
Aftandó nagy raktár mindennemű osavar és szegőcsárubán.

Löwenstein Karolyne
női szabósága, női és gyermek ruhavarást a legújabb divat szerint elkészít. 5498
Str. Mărășesti (Kossuth-utca) 4. sz.

Obernik és Drucker
Timisoara (Temesvár), Józsofvaros, Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 12. sz.

ARAD legnagyobb KEFE- és KOSAR-ARUHAZA
Óriási árukészlet.
Legjutányosabb árak.
Nácszőkfönás.
Krebs si Moskovitz volt VAKOK boltja. Arad, 12641
Str. Gen. Grigorescu (Tabajdy-u.) Nemas-ház

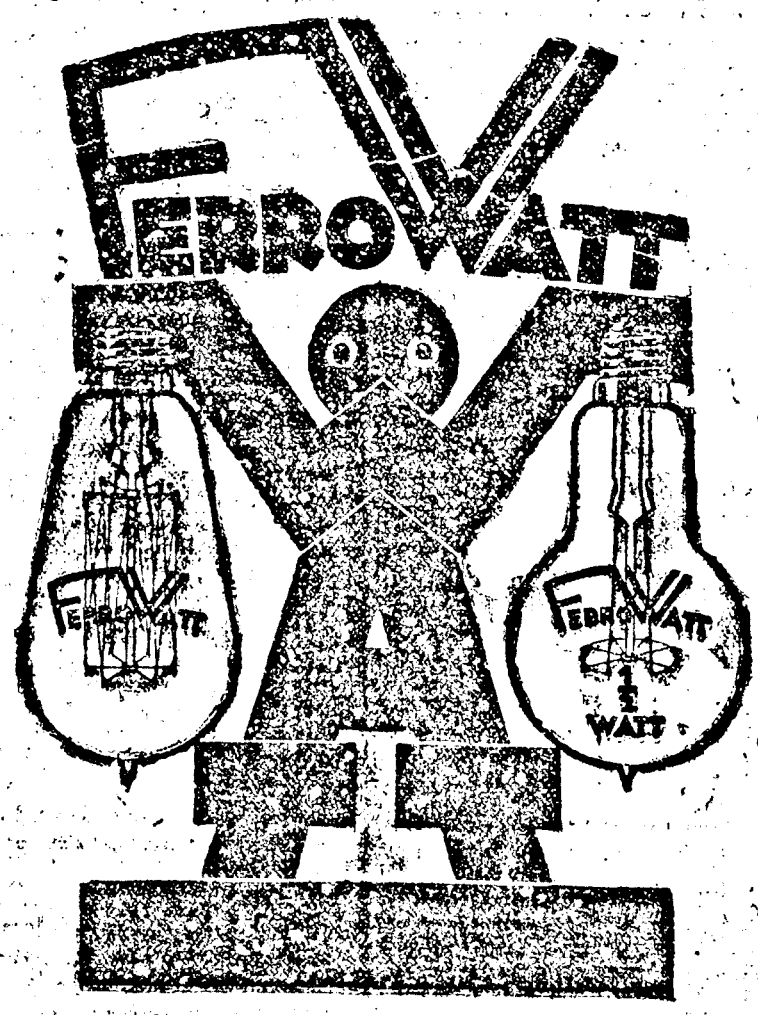
JEANETTA MOHR
fogorvos, fogtechnikusné.
Arad, Luther-tér 1.
Rendel 8-12, 2-7-ig.
Mindem esztörtétkön szegényeknek ingyen foghuzás.

Vaskereskedők Fűszerkereskedők
!!
Nálunk szerezhetik be legolcsóbb árukat

TALPAK,
BOROK, SZANDALOK nagyban előrusztása.
Viszonteladókknak óriási árkedvezmény.
TAFROF SEBESTYEN-nél, viadukttal szemben

Trágyavillák és szénavillák
Füvterengelyek
Sodronyszegzek minden méretben
Patkó sarkok
Reszelők és csavarok
Méterpálcák, hitelesítve
Gépolajok, eszontolaj
Gummi tömlők és lemezek
Klingerit és asbest
Műszaki cikkek 5108
Timsó, kristályos
Borax és salmiák
Gyanta, Minium valódi
Carbid, Lenolajkenec (Firnisz)
Kénlapok
E. Sz. G. E. Géposztálya
műszaki nagykereskedés
Sibiu (Nagyszében) Só-utca 22.

Oscsanádi
henger-gőzmalmunkban keresünk azonnali belépésre
fémolnárt és gépészt
Ajánlatok fizetési igények közlésével
Por Testvérek
terménykereskedők 11472
Timisoara (Temesvár) Balv. Deák-u. 8

a kvalitás-lámpa.
Aki takarékoskodni akar, az csak az ilyen félwattos lámpát használja.

FÉRFI- FIU- ÉS GYERMEKRUHA TELEP.
Iskolaruhák, fű télkabátok, fűzöltönyök, raglánok, télkabátok, szőr- és bekecsék, bőrkabátok, esőköpenyek nagy választékban. 2445
Bel- és külföldi gyapjuszövetek. Külön mérték utáni osztály.
SZÁNTÓ ÉS KOMLÓS. Piața Avram Iancu (Szabadság-tér, Színház-épület).

„COLUMBIA”
FEHERNEMUGYAR RESZVENYTARSASAG
ORADEA-MARE
Sürgönycim Columbia. Arad-utca 1.
Gyártmányai: az összes férfi és női fehérneműek a legegyszerűbb commerce-árutól a legfinomabb kivitelig. 5387
Radio 2727
A gyár nagyméretű építkezéseit befejezte, speciális motorgép felszereléssel és speciális külföldi munkákkal megérkeztek és fizemét e hűban megkezdte.

Utleveleket 45 leiert láttamozunk. Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet, főtér és Weiss Dávid nagykereskedése Str. Mărășesti (Kossuth-utca.)

Legolcsóbb, legszebb és legtartósabb cipők a **„Transylvánia”** cipőgyár
Mérték szerinti megrendelések a gyárban eszközöltetnek.
Piața Avram Iancu 14. szám alatti lerakatóban kaphatók. :- Diákok kedvezményben részesülnek. 12281

**Női confectio, jemperek
szövetek olcsó árakon:**

„PARIS“ Modellházban.

Apró hirdetések

Apel pentru semnare de actii.

Részvényalírási felhívás.

Ingatlan.

GHIOROCON (Györökön) délioldalon 10 percben a Piac-tértől kétholdas szőlő kolnával eladó. Hamp, Ghioroc (Györök.) 5467

HÁZTELEK eladó Strada Pescarului 21. Bövebbet Estreich, Strada Pescarului 23. (Thököly Imre-utca.) 5525

CSALÁDI ház megvételre Kerestetik, közvetítők kizárásával. Cim Központi szálloda 10. sz. 12583

ELADÓ egy két szobás magánház. Bövebbet Str. Secerei (Sarlott Domokos-utca) 34. 12583

ELADÓ a vasútállomás közelében Str. Elena (Gizella-utca) 1. sz. sarokház két három szobás lakással. 5644

FATELEPNEK való telket keresek bérbe, vagy megvételre. Ajánlatok „Fatelelep” jeligére a kiadóhivatalba. 12777

BÉR- vagy magánház megvételre kerestetik. Ajánlatok „Elfogalható” jeligére a kiadóhivatalba kéretik. 12777

Uzletek.

VIDÉKI rófos üzlet eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5657

VÍZI, vagy gőzmalmot és egyéb ipari vállalat bérbe, vagy megvételre kerestetik. Ajánlatok „Gőzmalom” jeligére a kiadóhivatalba. 12777

Ellátás.

FŐTISZTIVISELŐ keres teljes ellátást fürdőszoba használatra. Cimeket kér Kelet hírlaprodázb. 12083

PIATALEMBEREK uricsaládnál teljes ellátást nyerhetnek. Cim Wallinger hirdetőjében. 12473

MAGÁNYOS férfi teljes ellátást keres. Ajánlatok „Magányos” jeligére a kiadóhivatalba kéretnek. 12778

Minden nő

használjon

SERAIL CREMET

ha azt akarja, hogy szép és tiszta arca legyen. Kapható nappali és éjszakai használatra. 12171

a ROZSNYAI gyógytárban Arad.

ELADÓK:

Piața Targului (Vásár-tér) közelében ház fűszerüzlettel és vendéglővel 40 éve fennáll, 120 ezer Leiért. — Emeletes ház piac-téren 4 szobás modern lakással, belvárosi ház 4 szobás modern lakással, nagy kerttel és pincével, január 1-én átvehető. — Főtértől 2 percnyi távolságra lévő ház 4 szobás modern lakással 1 hónap alatt átvehető. — Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 20a) számú ház olcsó árban. — Strada Secerei (Sarlott Domokos-utca) 32. számú sarok üzlet ház előnyös fizetési feltételekkel. — Strada Cornel Popescu (Edelspacher-utca) 11. számú ház 3 szobás lakással 1 hónap alatt átvehető. Ezekon kívül fűszerüzletek, kávéházak, vendéglők, helyben és vidéken eladásra állandóan előjegyezve. Bövebbet Haász Iroda Strada Románului (Zrinyi-utca) 6. szám. 11772

Adunarea generală ordinară a Primei Casse de Păstrare din Arad, tinută la 7 Mai a. c. a hotărât, că va spori capitalul fundamental al societății dela 6,000.000 Lei la 20,000.000 Lei și a autorizat consiliul de administrație cu emiterea a 28.000 Lei bucăți acții noi, în valoare nominală de câte 500 Lei. Ministerul în drept, cu deciziunea sa No. 158.798—1922. din 20 Octomvrie 1922. a aprobat această hotărâre a adunării și a încuviințat emiterea acțiilor noi.

În baza hotărârei adunării generale și în baza aprobării ministeriale, consiliul de administrație a societății prin această emite spre semnare nouile acții, în așa fel, că toate acțiunile noi, în valoare nominală de 14,000.000 Lei, le oferă acționarilor vechi, cu următoarele condițiuni:

1. După fiecare bucată de acție veche se poate semna 2 1/8 (două și una treime) acție nouă. — Cum însă trei de acții nu se vor emite semnările de fracțiuni nu vor fi luate în seamă.

2. Prețul de emisiune a acțiilor noi, conform hotărârei adunării generale, este 550 Lei de bucată, din care 500 Lei se vor întrebunța pentru sporirea capitalului fundamental, iar partea restantă din surplusul de 50 Lei, după asigurarea taxelor și cheltuielilor de emisiune, se va adăuga la fondul de rezervă.

3. Dreptul de preemțiune se va putea exercita inclusive până în 30 Noemvrie a. c. la casieria societății, în Arad.

4. Din prețul de preluare a acțiilor semnate se va plăti, cu ocaziunea semnării, 300 Lei de bucată, iar restul de 250 Lei se va plăti, mai târziu până la 15 Decemvrie a. c. — Cu ocaziunea plățirii ratei prime se va plăti și dobânda de 5%, după suma întregă a ratei plățite, iar cu ocaziunea plățirii ratei a doua se va plăti și dobânda de 5%, după suma de 200 Lei, socotite ambele dela 1 Ianuarie 1922 până la ziua plății.

5. Cu ocaziunea exercitării dreptului de preemțiune, se vor arăta, pentru stampilarea, acțiunile vechi sau certificatele de depunere ale institutelor financiare, care în privința exercitării dreptului de preemțiune se vor accepta ca înlocuitoare a acțiilor.

6. Eventualele acții noi nepreluare de acționarii vechi, se vor plasa după libera dispunere a consiliului de administrație.

7. Acțiunile noi se vor împărțiși de profitul societății, conform hotărârei adunării generale, cu începere de 1 Ianuarie 1922.

8. Despre plățile făcute asupra acțiilor semnate se vor elibera, deocamdată, adeverințe provizorii. Titlurile de acții definitive consiliul de administrație le va elibera mai târziu și despre această acționarii vor fi încunostiunțați prin publicație conform statutelor.

9. După fiecare vărsare omisă se va plăti societății o dobânda de opt % (8%) socotită dela scadența termenului vărsării.

10. Numărul adeverințelor provizorii, asupra cărora nu se va fi efectuat vărsarea ratei a doua, consiliul de administrație îl va publica în gazetele „Aradi Hirlap” și „Aradi Közlöny” și va soma pe acționarii în întârziere pentru îndeplinirea vărsării restante în termen fix de patru săptămâni socotite dela publicare a treia a somațiunii.

La patru săptămâni după această a treia publicare, consiliul de administrație este în drept a anula adeverința provizorie, asupra căreia nu s-au făcut vărsările și a elibera în locul ei, sub același număr, o nouă adeverință provizorie.

Prim anularea adeverinței provizorie, proprietarul de până atunci și adică semnătorul acției, perde plățile efectuate, toate drepturile sale bazate pe adeverință sau derivate din semnarea acției încetează și eventualul surplus încassat din noua adeverință provizorie vândută va cădea în favoarea fondului de rezervă a societății. Suma și numărul curent al adeverințelor provizorii anulate se va publica în gazeta menționată mai sus.

Dat în Arad, la 7 Noemvrie 1922.

Consiliul de administrație

AL PRIMEI CASSE DE PĂSTRAREI DIN ARAD. 5398

Az Aradi Első Takarékpénztár folyó évi május hó 7-én tartott rendes közgyűlése elhatározta, hogy az intézet alaptőkéjét 6 millió leiről 20 millió leire emeli és felhatalmazta az igazgatóságot 28.000 darab, egyenként 500 lei névértékű új részvény kibocsájtására. A közgyűlés ezen határozatát az illetékes kormányhatóság 158798—922. számú 1922. október 20-án kelt végzésével jóváhagyta és az új részvények kibocsájtását megengedte.

Az intézet igazgatósága a közgyűlési határozat és kormányhatósági engedély alapján ezennel aláírásra bocsájtja az új részvényeket olyformán, hogy az összes 14 millió lei névértékű új részvényt a régi részvényeseknek ajánlja fel a következő feltételek mellett:

1. Minden darab régi részvény alapján 2 1/8 (kettő és egyharmad) új részvény jegyezhető. Minthogy azonban harmadrészvények kibocsájtásra nem kerülnek, töredékjegyzések figyelembe nem vétetnek.

2. Az új részvények kibocsájtási ára a közgyűlés határozata szerint darabonként 550 lei, amiből 500 lei az alaptőke emelésére fordítatik, az 50 lei felpénzből pedig a kibocsájtási illetékek és költségek fedezése után fennmaradó rész a tartalékalaphoz csatoltatik.

3. Az elővételi jog bezárólag folyó évi november hó 30-ig gyakorolható az intézet pénztáránál Aradon.

4. A jegyzett részvények átvételi árából a jegyzés alkalmával darabonként 300 lei, a hátralékos 250 lei pedig legkésőbb folyó évi december hó 15-ig fizetendő be. Az első részlet befizetése alkalmával a befizetett részlet teljes összege után, a második részlet befizetésekor pedig 200 lei után évi 5% kamattal fizetendő 1922. január 1-től a befizetés napjáig.

5. Az elővételi jog gyakorlása alkalmával lebélyegzés végett bemutatandók a régi részvények, vagy pedig a pénzüintézetek letéti elismervényei, melyek az elővételi jog gyakorlása szempontjából mint a részvények helyettesítői elfogadhatnak.

6. A régi részvényesek által esetleg át nem vett új részvények az igazgatóság szabad elhatározása szerint fognak elhelyeztetni.

7. Az új részvények az intézet nyereségében ugyancsak a közgyűlési határozat értelmében már 1922. január 1-től kezdve részesednek.

8. A jegyzett részvényekre teljesített befizetésekről egyelőre ideiglenes elismervények bocsájtatnak ki. A végleges részvénycímleteket az igazgatóság későbbi időpontban fogja kiadni és ennek megtörténtéről a részvényesek alapszabályszerű hírdetmény útján fognak értesítettni.

9. Minden elmulasztott befizetésért az illető befizetési határidő lejártától számítandó évi 8 (nyolc) % kamattal terítendő meg a társaságnak.

10. Azon ideiglenes elismervények számát, amelyekre a második rész befizetés nem teljesített, az igazgatóság az Aradi Hirlap és Aradi Közlöny napilapokban közzéteszi és a hátralékban levő részvényeseket a hátralékos befizetésnek e hírdetmény harmadszori megjelenésétől számított négy heti záros határidő alatt leendő teljesítésére felhívja.

Négy héttel e harmadszori közzététel után az igazgatóságnak jogában áll az ideiglenes elismervényt, melyre a befizetés nem teljesített, semmisnek nyilvánítani s ahelyett ugyanazon szám alatt új ideiglenes elismervényt adni el.

Az ideiglenes elismervény semmissé nyilvánításával az addigi tulajdonos, illeve a részvényjegyző a teljesített befizetéseket elveszti, az elismervényen alapuló, illetve a részvényjegyzésből eredő minden joga megszűnik s az eladott új ideiglenes elismervényből esetleg befolyó többlet az intézet tartalékalapja javára esik. A semmisnek nyilvánított ideiglenes elismervények összege és folyószámai a fenti lapokban fognak közzétettni.

Kelt Aradon, 1922. november 7-én.

Az Aradi Első Takarékpénztár igazgatósága.

Divatflanelék, női-férfi szövetek, vászonneműek, harisnyák legnagyobb választékban legolcsóbban beszerezhetők:

Szegfűnél

Strada Mellanu (Forrai-utca) 3.

Figyelem! Bűk- és cser-hasáb, valamint aprított tűzifa jutányos ártért kapható:

Erki Balázs

asztalosmester tűzifatelepén. Strada Doamna (Purgly Lajosné-utca) 53—55. sz. Elsőrendű száraz tűzifa. Pontos kiszolgálás.

Perzsia vagy Szilszkin bundát 12,000 Leitől 14,000 Leig rendelésre készít **Beregszászy szücs cég.**

Apró hirdetések.

Levelezés.

MAGANOS, fiatal urinő szerényen támogató uriember komoly, hosszantartó barátságát keresi. Kalandorok kizárva. Leveleket „Diskrét otthon” jeligére a kiadóba kér. 5620

FIATAL, fess urinő gavalér urnak támogató barátságát keresi. Leveleket „Arany kalász” jeligére a kiadóhivatalba kér. 5630

ELVALT ASSZONY, oly uriember barátságát keresi, ki öt havonta 1500 leiel támogatná. Leveleket „Széke asszony” jeligére kiadóba kér. 5656

Házasság.

KÜLFÖLDÖN tartózkodott intelligens képművész szolid leány ismeretségét keresi házasság céljából. Ajánlatokat „Diszkrét” jeligére a kiadóba. 5650

JÓ MEGJELENÉSŰ 36 éves özvegy, házasságra lépne közebb uriemberrel, lehet özvegy is. Gyermekek nem határozt. Van saját háztartásom és némi pénzem. Csak nyugodt otthonra vágyó, komoly uriemberre jelentkezzek. Teljes című leveleket „Barna” jeligére a kiadóhivatalba. 5600

Alkalmazás.

PÉNZBESZEDŐ férfi, vagy nő, ki iradási takarítást is végez, óvadékkal azonnal felvétetik. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 151

PÉNZTÁROSNÓ és kölcsönkönyvtári kisasszony felvételnek Kerpel könyvtárában. 5649

GÁZDASSZONY keresetlik vidékre, ki baromfi neveléshez is ért Fischer, Strada Grigorescu (Munkácsy-utca) 8. 5654

PERFECT bejáró szobaleány azonnalra ajánlkozik. Cím Wallinger hirdetőjében 12474

NÉMET levelezésben perpekt gyors-és gépiró állást keres. Ajánlatok „Onálló” jeligére a lapkiadóba. 5476

KÖNYVELŐNŐ — jelenleg feldmuntatlan állásban — önállóan levelez, gép-és gyorsír. állást változtatni óhajt. Ajánlatokat „Intelligens 2” jeligére kiadóba. 5550

HUSZONKILENC ÉVES érettségizett férfi, bármilyen állást vállal. Megkeresések a kiadóba. 5575

HÁZISZOLGA, ki lőapoláshoz is ért, lehetőleg magyar, vagy német, felvétetik. Grigore Petrescu Aradul-Nou (Uj-arad) Strada Saguna. 5584

ALKALMAZÁST keres 33 éves, megbízható nő, háztartásban teljesen jártas, jól főz, egy vagy kétféle családdhoz. „Megbízható” című leveleket a lapkiadóba kérék. 5593

PERFECT SZAKÁCSNŐ felvétetik december 1-re Str. Cioaca (Szent László-utca) 9. földszint. 5599

SERTÉSVÁGÁST házaknál vállalok, izletes házi töltelék készítek, Elekes Ferenc hentesmester Strada Ecatarina Thodoroi (Helm Domokos-utca) 1. sz. 5610

FIZETŐ LEÁNYOKAT (önálló munkások) felvesz „Páris” modellház. 5629

FIATAL HÁZASPÁR házmestert állást keres. Címeket a kiadóba kér. 5638

PERFECT filmjavító nő azonnali belépésre kerestetik Victoria, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 15. Jelentkezés reggel 8—12, délután 2—6. 5621

ELTERE Erzieherin sucht zu ein, oder 2 Kinder stelle. Adresse an die Administration. 5611

HÁZMESTERI állást keres gyermektelen házaspár Str. Mărășești (Kossuth-utca) 34. Macskás János. 5613

SZOPTATÓS DAIKANAK, vagy minden cselédnek két hetes gyermekemmel elláttnak. Tudakozódhatni délutáni órákban Strada Gracianu (Perényi-utca) 20. 5634

SZAKÁCSNÉT és szobaleányt keresek. Salgónc. Strada Crisan (Karolina-utca) 5. emelet. 12474

GYAKORLOTT APOLÓNÓ kerestetik vidékre. Jelentkezések Meer, Bul. Dragalina (Apponyi-ut) 8. II. emelet. 5643

MOZIGÉPESZ, villanyszerelő és műszerész 22 éves, nős férfi állást keres azonnali belépésre. Vidékre is elmegy. Cím Wallinger hirdetőjében. 12474

TISZTESSÉGES, szorgalmas leány üzletbe, aki háztartásba segédkezik, felvétetik Markovits Ida, Calea Saguna (Varjassy Lajos-utca) 52. 12473

CUKRASZTANULÓNAK egy tin fiatással felvétetik. Cím a kiadóban. 5653

Az **J. O. V.** hivatalnál, egy irnoki állás azonnal elfoglalható. — Az állásra pályázhatnak ugy férfiak, mint nők, akik a román nyelvet bírják. Hadirokkantak, árvák, vagy özvegyek előnyben részesülnek. — Bövebbet **J. O. V.** hivatalban, Vármegyeház, árvaszéki épületben 15. számú szoba.

Vétel és eladás.

BUTOR, tulikalmazott raktár mlatt, ebédli és hálószobák olcsó áron kaphatók Wlegenfeld, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) 12071

FELTÉLLEN TISZTA GYERMEKGÉNY eladó Strada Mărășești (Kossuth-utca) 52. I. 8. Megtekinthető minden délután. 5652

STRAFKOCSI eladó. Str. Episcopal Ciogorariu (Vécsey-utca) o. 5651

BURGONYA TÉLI jutányosan kapható a hatóságai bódében Grossnál. 5658

MINDENNEMŐ autószerelés és tölölő olcsón eladók. Cím Wallinger hirdetőjében. 12474

NUTRIA bunda eladó Comissio bizományi áru Bol. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. az udvarban balra. 5656

KERESKEDŐKNEK, drogértéknek, vagy rövidáru üzlet berendezésnek alkalmas nyitott és zárt szekrény berendezés, teljes jókarban, 30 méter hosszú, ugy részletekben, valamint együtt is eladó. Ugyanott fűszerkereskedésnek való 60 darab fiók eladó. Nagy, 2 méter hosszú keményfa vágó asztal eladó. 1 darab szeszmérő edény skála berendezéssel, vörösrézből, fémfelszereléssel, 105 liter irtartalommal, 3 darab horgony aether, vagy benzín tartály 20 liter irtartalommal, üveg és fémszerkezeti mérő üvegekkel felszerelve. Egy darab tányéros pultnéleg 20 kgmos masszív, egy olajprés, egy nagy szappanprés, nagy vasmoszár 40 centiméter magág ütővel eladó. Cím a kiadóban. 5632

PERZSAKABÁT, perzsa szőnyegek, kisebb-nagyobb szőp butorok, festmények, sürgösen és olcsón eladók. Str. Consistorului (Batthyány-utca) 17a) az udvarban. 5645

PRÉMMEL bélelt rövid férfi téli kabát teljesen jókarban, eladó. Str. Moise Nicoara (Petőfi-utca) 7. földszint. 5646

PERZSASZŐNYEGHEZ csomagoló leányokat felveszek Strada Moise Nicoara Petőfi-utca) 7. földszint. 56475

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str Grigorie Alexandrescu (Bercesényi-utca) 39. sz. 10655

TEKERCS CSOMAGOLÓ PÁPIR vékony és vastag minőségben olcsón beszerezhető Kneszer papírkereskedőnél Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 11851

IRÓGÉPEK, kellékek, javítóműhely, Copyingoffice Szegefinél, Str. Luther-utca 1. Telefon 111. 4588

MŰTARGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnaszőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Elizabeth-palota.) 11895

VEHET, ELADHAT, CSERÉLHETI műtárgyak, szobrok, szőnyegek, porcellán ritkaságok, antik butorok kiállítás. Szép művészeti Szalon. Ortutay-palota. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. 11911

MINDENNEMŐ ÉKSZERT, gyöngyöket, legmagasabb árban vesz Salon Artistique Bulev. Regina Maria, (Andrássy-tér) 20. 12021

EGY szép, alig használt gyermek keleny-e eladó. Megtekinthető Váradi János óra, ékszerész titeltében. 5597

ELADÓ cséplőgarnitúra elsőrendű gyártmány. Nadlac (Nagylak) Mester-u. 998. 5569

EGY elegáns, négy személyes csukott kocsi, modern gyártmányu, majdnem új állapotban eladó. Schamberger kocsi-gyár. 5667

UTAZÓ BUNDÁK, lábzsákok, legolcsóbban, kölcsönbe is Schächternél, zsidó-templom épület. 5575

SZÖRMEGALLÉROK, muffok, szörme-szegélyek méterenként, női, férfi, gyermek harisnyák, keztük nagy választékban Hoffmannál, Fischer Elise-épület. Sapkák, kamaslik érkeztek. 5595

SMOKING, teljesen új, békebeli, közp-termetre eladó. Cím a kiadóban. 5616

MICHELIN CABLE autógumik leszállított árakon Kovács Soma és Társánál Aradon. 5626

FÉRFI TÉLI KABÁT: szörmevel és leány téli kabát eladó. Strada Bucur (Eötvös-utca) 1. II. em. 5. ajtó. 5617

UJ Dörr-zongora elköltözésért 20.000 Leiert eladó. Cím a kiadóban. 5618

CSEPLŐSZEKRENY Hofherr 8 HP, hozzá eredeti tiz légtörös magánjáró Umrath, továbbá lokomobil, 12-ös Nicksolson, Kovács Soma és Társánál Arad. 5625

BABAPÁRÓKAK, gyönyörű kivitelben, hajlatok nagy választékban legolcsóbban Fischernél, Strada Mărășești (Kossuth-utca) 58. Rendőrprekturán tul. 5623

STINGL-FÉLE mahagoni keresztthuros pianinó eladó. Cím a kiadóban. 5635

ELADÓ bádagos (összes) szerszámok Reinholtz Albert Siria (Világos) község-házzal szemben. 5612

HASZNALT, de jó állapotban levő bor-szivattyút veszek. Egri József Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 11. földszint 6. 5631

KÁLYHAELLENZŐ nikkelezett, fehér email eladó, továbbá ablakredőnyök és fürdőkád Bulevardul Carol I. (Erzsébet körút) 1a) 5633

ELADÓ egy jókarban levő és jó hanggal bíró nagybőgő. Megtekinthető naponként Strada Velicu Romulus (Lipót-utca) 27. szám alatt délután 2-től 3 óráig. 5637

ELADÓ egy szép ebédlöszönyeg és egy fél hálószoba butor. Str. Pescarului (Thökölly Inre-utca) 23. 5636

GYÖNYÖRŰ uriszoba, pastellkék eladó. Szerb-palota, Piata Sít. Sava (Koleman-ter) 6. földszint 7. 5641

KITUNÓ hangu keresztthuros hárfapedá-los pianinó eladó Strada Mărășești (Kossuth-utca) 34. sz. jobbra. 5642

HÁLÓSZOBA berendezés eladó. Megtekinthető délután 4-ig Strada Cosbuc (Wesselényi-utca) 53. földszint balra. 12473

HÁLÓSZOBA, modern, teljesen új, mo-keket szalongszorongitúra eladók. Cím Wallinger hirdetőjében. 12473

PIANINÓ berlini, palizander eladó. Str. Tribunul Axente (Damjanich-utca) 14. 11817

KOSER ízbazsír jutányosan kapható. Cím a kiadóhivatalban. 5639

FESTMÉNYEK (ujak, kiváló művészek-től) érkeztek Kerpel műkereskedésébe. Ugyanott 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár. 12871

ELADÓ egy valódi szürke medve boa és muff. Cím Wallinger hirdetőjében. 12474

Különféle.

VARRÓGÉPEKET, kerékpárokat, gramofont, legjobban javit Schwarcz mű-szerész, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-utca) 3. 12511

UJ GYORSIRÁSI TANFOLYÁM nyitlik november 20-án Bodnár József Irógép-vállalatánál. Beiratkozás egész nap ugyanott. 5594

ELSŐRENDŰ műszaki szakember, ok-leveles gép, gáz és elektromotor gé-pész, ezen gépek, valamint speciális szerszám-gépek alapos ismerője. Nagy kalkuláció és produktív gyakorlatial, működő társnak ajánlkozik műszaki, gép, vagy vaskereskedésben, vagy biz-tos alapu, jól bevezetett tömegcikkkel gyártásával foglalkozó műhelybe, vagy vállalatba. Megkereséseket „Elsőrendű munkaerő” jeligére a lap kiadója kér e lapban jelazve. 5615

IRODAI helyiséget keresek város kö-zepén. Ajánlatok „Iroda” jeligére a ki-adóhivatalba kéretnek. 12777

PÉNZT vennék fel kamatra. Ajánlatokat a kiadóba kérem „Kamat” jeligére. 5648

ASSZONYOK, LEÁNYOK részére varró és szabászati tanfolyam van. Str. Emin-escu (Deák Ferenc-utca) 40a) II. eme-let, udvari feljárat. 4808

Csodaszép esillegő Karácsonyfa-diszek férfai választékban, rendkívül olcsó árban (tucatonta 15.— Leitől kezdve) szerezhető be, míg a készlet tart **MERCEDES-nél,** Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 6. szám. Vizontelladóknak nagy érdeklődmény.

Utlevelékre vizumot 55 Leiert legpontosabban leggyorsabban a **KELET-hírlapiroda** szerez, Str. Alexandri Salacz-u. 1

Nyomatott az Aradi Nyomda Vállalat rotációs gépén, Kiadóhivatalban Aradi Nyomda Vállalat